

העולם הזה

ליקטום החיים. דופק הזמן
העורך: אורי קיסרי

המחיר
75
מיל

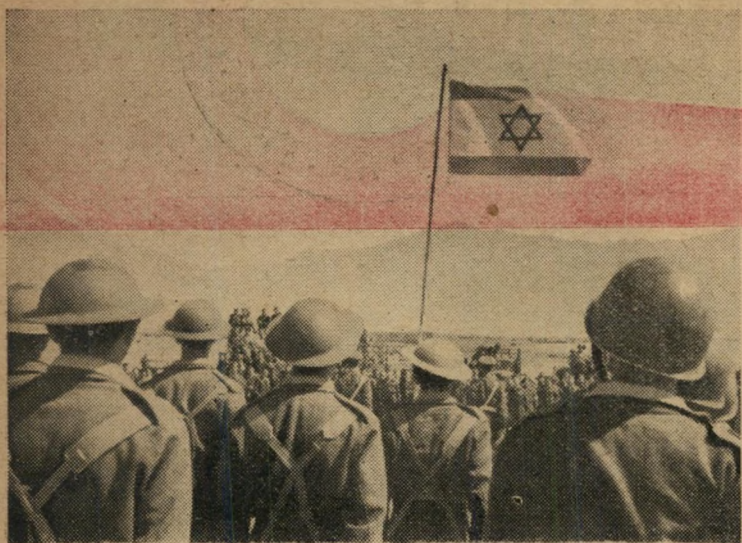
9. 3. 1950
כי אדר תשי"ו
647
שנה 13

נחנך שרות רכבות תל-אביב - חיפה - ירושלים

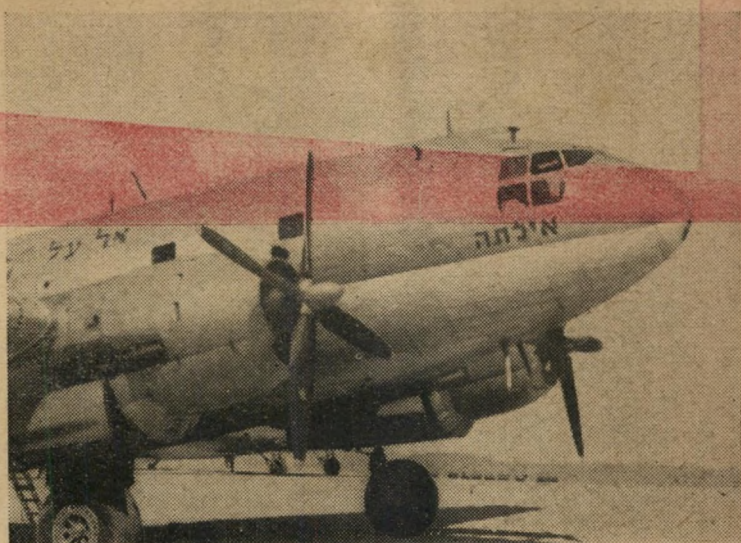
(ראה תמונות הרכבת בדרכה מתל-אביב לכורה בעמודים 10-11).

**השבועון
המצויד
לכל**

יום השנה לשחרור אילת

הרגל מונף במסקר צבאי באילת, ביום השנה לשחרורה.

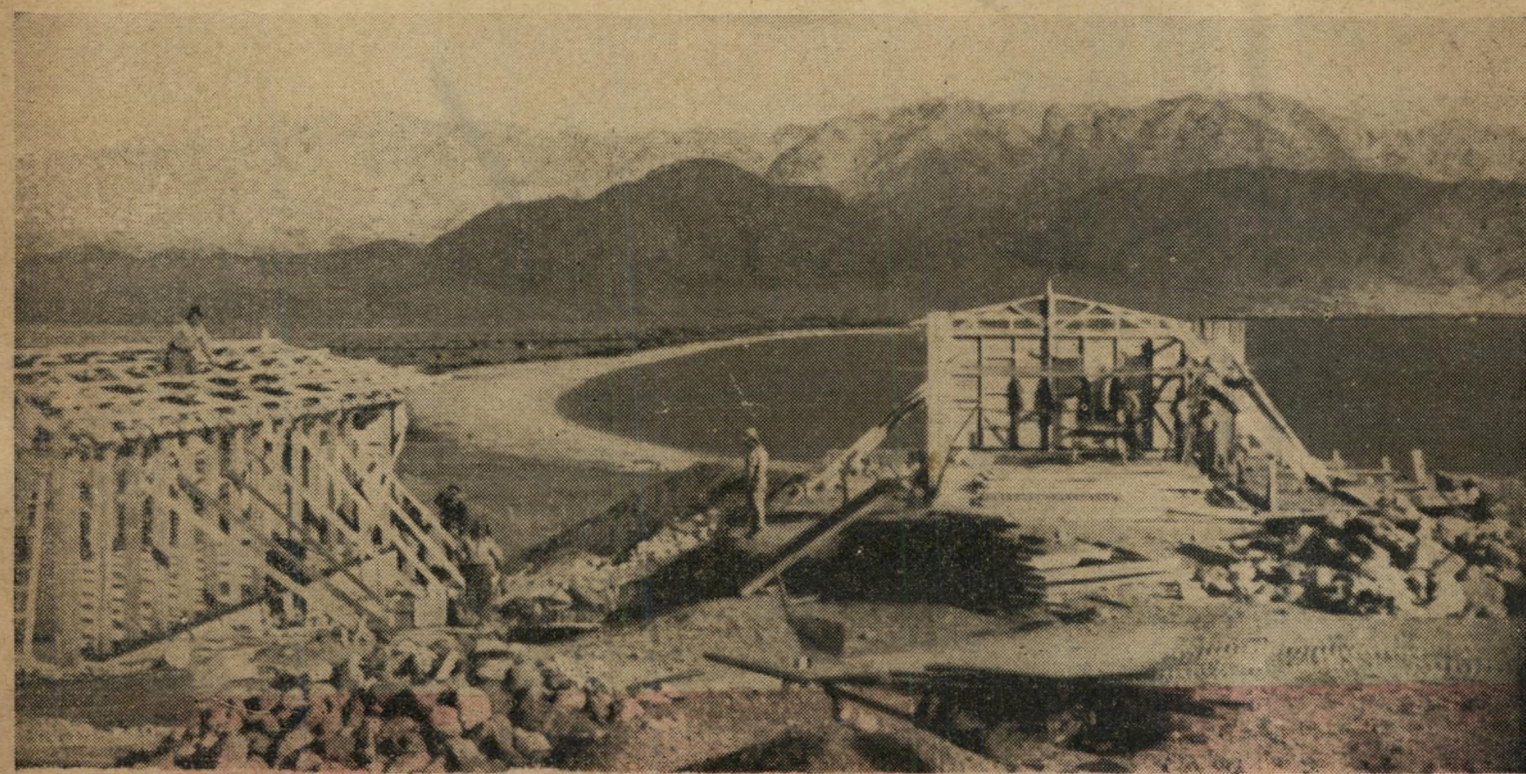
חברת "אל על" הנכה שירות אווירי לחוף אילת.

שנה אחת בלבד עברה מאז מבצע "עוכרה", וכבר נבנה המיזח.

י. צ'יז'יק, מנהל רשות הנגב ליד משרד ראש הממשלה, ואחותו בשיחה עם פועל קידוח.

בית ראש הממשלה הוקף ונבנה על חוף אילת.

צלומים: ד"ר מ. פורשטי

אילת-חלום ומציאות

"ציפור הפלדה" המצוחצחה והמב- ריקה מתנועת, מנתרת במקצת, מכ- שירה עצמה לטיסה ומתרוממת. רגש נצחון ממלא את לבך, הרי התגברת על חוק הפיסיקה. לשוא מושך אותך כדור הארץ. אינך מתקרב אליו, אלא מתרחק ממנו. זו היתה הרגשת איקארוס בן דאדלוס, שהדביק לעצמו כנפיים וריחף בחלל האוויר. כנפי "הקומנדור" הם כנפיו אתה. מה מוזר העולם מל- מעלה, אין אתה רואה אלא צעצועים בלבד. הרכבת: צעצוע, הבתים, קר- בית קטנטנות, הברושים: שיליים זעי- רים. הכל מיניאטורה ורמוז דק. דקות טעויות ואנו כבר שבע מלמעלה, הצבע השליש אינו הצהוב, כרגיל, אלא הירק- רק, בגלל הגשמים המרובים. הנה שם מתפתל כביש בית גוברין-חברון, שם כביש מלוגיה. נקודות משלט מבשרות, שלא ינום ולא יישן שומר ישראל; יש מי שעומד על המשמר. אהלי דור- אים זרועים פה ושם — אלה הערבים "שלנו". הנה באר שבע מלמעלה, אין ספק, הרי שם בית הקברות הצבאי והגשר, שם בית אשל. הנה וואדי שללה, המעביר את המים היורדים מה- רי חברון לים.

אילת אלינו, ללב המדינה. אילת — המוסיקה של המחר. כיצד אומר נתן שחם ב"הם יגיעו מחר"? — אתה יכול לשפוך את דמך בכל מקום בארץ, אך עד שלא יגדלו בו בצללים ירוקים ותינוקות וורודים, אפשר יהיה להעיף אותך ממנו שני מדינאים קרחים על כוס קפה... אכן, הצדק עמו. באילת אין עוד בצללים ירוקים ואין עוד תי- נוקות וורודים, לכן אילת אינה שלנו עדיין. היום אינו רחוק ואילת תהיה שלנו, כפי שהיא צריכה להיות. "רשות הנגב" — אלה שהחליטו על השם הזה רצו בחדאי בהקבלה עם רשות עמק טנסי באמריקה, ואכן רב הדמיון בין שני מדברות — היכולים להביא ברכה. בראש רשות הנגב עומד יצחק ציוניק, וכאן נעשית פעולה במלוא המרץ, כדי להפוך את החלום על אילת למציאות. צדק מר ציוניק בנאומו במסקר הצבאי, שנערך לרגל יום השנה לכיבוש אילת: רק אהנונו מסוגלים להפוך את השממה הזאת לקרקע פורייה.

הדבר תלוי בשני גורמים: תחבורה ומים. כל זמן שאין אתה יכול להגיע לאילת על נקלה אין היא קיימת בשבי- לנו, למעשה, וכל זמן שאין לך מים, אינך מסוגל ליישב אנשים במקום. לאחר סיורי הקצר עמדתי על כך, שעבודה חשובה כבר נעשתה בשני שט- חים אלה. הכביש הישן תוקן והוא ראוי עתה לשימוש. אתה יכול להגיע מכאר שבע, מרחק של 237 קילומטר, בפחות מעשר שעות. אין עוד צורך ללון במדבר. אין עוד צורך לנסוע עשר שעות. אתה יכול לעשות את הדרך בטיסה של שעה אחת בלבד. הטיסה בחזרה מאילת ללוד נמשכה 68 דקות בלבד, אם כי טסנו בלילה וגשבה רוח נגדית חזקה. ראוייה "אל על", חברת גתיבי אוויר לישראל, שתעמוד על הב- רכה על פתיחת קו תעופה חדש, על ייסוד חברת-בת — "אילתה", שתבצע את הטיסות לשם פיתוח תבל אילת והנגב כולו. מטוסי "קומנדור", שקנו לעצמם שם בימי המלחמה העולמית השניה כמטוס הרוי-מונעי הטוב ביותר, מסוגל לשאת 5500 קילוגרם מטען או עשרים נוסעים ו-4000 קילו מטען. מר- בן מאליו שהטיסות הללו לא ישתלמו לפי שעה, אילת עוד לא הפכה לרי- ביארה. אין עוד אפשרויות של רחצה. אין עוד בתי מלון ותנאי אכסון מת- אימים. הם קיימים לפי שעה על הנייר בלבד. לכן מוגבלת השהות באילת לשעות אחדות בלבד. משרדי הממשלה כבר נבנים והולכים על רמה גבוהה על חוף המפרץ, ממנה יכול אתה להת- בונן יפה בעקבה, באינת מלחמה ברי- טית העונגת שם. העבודה נעשית בקד- תנות. בקרוב לא נצטרך להסריח עז- מנו ללוד, כדי לטוס לאילת. נעשה זאת משדה התעופה בתל אביב. בקי- רוב יפתח גם קו נוסף מחיפה. אכן, "אילתה" תהפך באמת לגמל המעוסף של הנגב...

אכן, תחבורה תהיה, ויכול אני לר- מר לכם, שגם מים יהיו. שלא כדוגמת רוב חברי אשר מהרו לשוב הביתה, נשאיתי באילת עד הרגע האחרון ואכן באתי על שכרי. מר ציוניק, שמילא במובן מסויים את תפקיד בעל הבית והמארח, לקח את מבקר המדינה ואת מר בנטוב, השר לשעבר, למקום הקי- דוח ואני גלויתי עליהם. כדאי היה הטלסול. שתינו מים לרוחיה מן הבאר, שנקדחה זה עתה. אין ברצוני לנקוב מספרים או לדבר על קובים. אסתפק בציון העובדה, שראיתי במו עיני: מים טובים בשפע. הטיפול בנגב צעיר הוא לימים. הפיתוח האזרחי נמשך חודשים מעטים בלבד, אך תוצאותיו טובות. מה שעשינו בערבה, נוכל לעשות גם באי- לת. כך נקשרו אלינו את המקום בעי- בותות חזקות.

בעל תכנית.. השקאת הנגב - בארץ

פרופסור דרמילק ורעי- ייתו בביקורם ב"עין השופט" (נקרא על שמו של השופט לוי אי בראנדייס).

הצילום: יורם אפרתי

הים עם עבדי שלמה. ויבואו אוסירה ויקחו משם זהב ארבע מאות ועשרים ככר ויבואו אל המלך שלמה... אכן אפשר להבין את הנאמר במלכים א' פרק י' כ"א: "אין כסף לא נחשב בימי שלמה למאומה". ושלמה זכה לכך על ידי אילת, אולי יזכה בכך גם בן גוריון. קסלן בודאי שלא יתנגד. אפשר לחלום את חלום אילת, הוא מתוק כדבש. אוכיר פרט אחד בלבד. זכיון חברת תעלת סואץ יסתיים ב- 1968 ואז ייקבע מחדש גורלו של עורק תחבורה עולמי זה. התעלה תוחזר למצ- רים, השלטון האנגלי הישיר ייפסק, אולי יבוא אז יומה של אילת. אין בלבי ספק שהיא תקשר ביום מן הימים עם מפרץ חיפה, או עם נקודה אחרת על החוף, כגון תל אביב. אורך תעלה כזו אינו צריך לעלות על 250 קילור- מטר; אורך סואץ הוא 170 קילומטר. ההבדל בגובה שני הימים הוא כשש מאות מטר, אך מומחים סבורים שאם שר להתגבר על הקשיים ולחפור תע- לה, שרחבה יהיה כתעלת סואץ כ-120 מטר ועמקה כ-13 מטר, החלחומות נועזים, אך הרי רבים מהם כבר נהפכו למציאות לנגד עינינו.

יופי המקום — אגדי. המפרץ קוסם בשלל צבעים. קיימת התחרות ממש בין היופי לשמו לבין התועלת הממי- שית, בה נתברך המקום. כל הרוצה בנוף מיוחד במינו בעולם כולו, יבוא על סוקו, וכל המעוניין בחומר — יבוא על שכרו. יודע, שחבל-ארץ זה הוא אחד מתחומי הדיג העשירים בעו- ר. לה. הדגה של ים סוף טרם נחקרה. אנו יודעים בעיקר את דג משה רבנו, שנחצה לשנים על ידי משה בשעה שחצה את הים. הערבים מספרים, שאללה הפיח נשמה באפיהם של חצאי הדגים האלה והוסיף להם עין שניה... וזן הדג — אל המחצב. אין אנו יודעים עוד מה טמון בחיקו של חבל ארץ אילת. מכרות שלמה, שמקומם ידוע לנו עד היום הזה, יכולים לספר לנו לא מעט. "ומהרריה תחצב נחו- שת" — מצלצל בזכרון, ועליכם לדעת שמכרות הנחושת מופעלים אפילו כשהת- פוקה אינה עולה על אחוז אחד! של- מה בן דוד מלך ישראל בנה אניות כאן כמו שנאמר: "ואני עשה המלך שלמה בעציון גברי, אשר את אלות, על שפת ים-סוף בארץ אדום. וישלח חי- רם באני את עבדיו אנשי אניות, יודעי

עשה חשבון פשוט

ותמצא שאין השקעה כסוחה יותר מפוליטיה בטוחה חיים של יאריה' במאמץ כספי קטן אתה חוסך לימות זקנה ואם יאונה לך רע יטולם סכום הפוליטיה כמלואו למספחתך. לתשומת לבך: פרסיה הכסוחה פטורה מהשלום מס הכנסה. פנה לחברת בטוחה יאריה' או לסוכניה ותקבל פרטים מלאים.

"יאריה" חברה לבטוח בע"מ

ש ע ר מ ל א ו י פ ה

הקשקשים נעלמים תוך זמן קצר. / השער מקבל חזרה את הברק הטבעי. / נסי גם את כנשים אחרות את התכשיר השווייצרי החדש "זנולין" לטיפול בשערות.

SANOLIN

מיוצר בישראל ע"י "אמקא" תל-אביב, ת. ד. 3097, טל' 2098. להשיג בכל בית מרקחת וחנויות לקוסמטיקה

משהו מבאר שבע...

הנה חלף עבר השלג. אולם טרם נשכח ויש המשיחין בו מעת לעת לטובה או לרעה. אכן, לשלג כזה כא- שר ירד בנגב - לא ציפו כלל. ההעלה מישהו בדעתו כדבר הזה? כל שראה את באר-שבע במעטה לבן - דימה בנפשו שהנה כבר סיבירי פרוש לפניו. בולט היה מראשו של בית-העלמין המושלמי. כל קבר ולו פרווה לבנה, והנה ליד המצבות הזוקר לו, מבטית ומאיים על הסביבה, דוד זפת ענק בארובתו השחורה, שאותו יום עזבוהו פועלי הכביש לאנחות.

כלום את הנזלת תחפש שם? לא נתן דעתו לדברי ומסופקני אם הבין שמץ דבר עד אשר הכריו: "גריפה!" ופיטרני בכמה גלולות.

השכח לאל שלא הרבה להטרידנו ועדמהרה הקיץ הקץ על השלגים, הכפור, הטחב והבוץ ועל כל אותם החליים והפגעים הרעים - הנזלת, השיעול השפעת הנטפלים לבריות - רחמנא ליצלן, וכי יצאה החמה מגר- תיקה, המה רחובה הראשי של באר- שבע מרוב אדם אשר פרץ החוצה כאר-

עם הפשרת השלג, גבר הבוץ דחוס וחלקלק. בכמה רחובות בעיר היה צורך לספס ממש על הקירות. ולכן, אין פלא בדבר אם בלילות אפלה, די כי יסיח אדם דעתו מן הבוץ ומיד ימעה, ישעע בתוכו כהלכה. היה הכפור עז ביותר. קפאו העצמות וכמעט שהצמיחו איזוב עליהן. לא היה אדם שהוציא חוטמו מכתלי ביתו, לבד מכמה חיילים ואר- רחים שישבו בצוהתא במעט בתי-הקפה ולגמו משקה להחם. זאת ועוד, אם בקיץ, כל שהתאחה ל"סינימה באלאש", עלה על גג קפה "כסית" ומשם חזה בסרט המוצג, הרי בחורף רבים הם הדואבים על כך שנמנע מהם לבקר את הקולנוע באשר אין לו גג.

אך אילו היה די בכל המועקה הזו - אזי מה טוב! אלא שבינתיים הדיבקה אותי הנזלת, שרדפה אחרי כל הדרך מירושלים באוכה באר-שבע, וכאן החרתה החזיקה בערפי וטלטלה אותי קשות עד אשר משכה אותי בק- צה חוטמי אל רופא מקומי, אם רומני הלז או הונגרי - טרם קבעתי מוצאו. אבל שתקיף הוא ועקש מאין כמותו - זאת כל אחד יודע. ומיד בהכנסי אל חדרו פקד עלי בקמצו ידיו בתנועה כלפי מעלה "בקשה תחבשי!". מס- תמא, שישב בלשוננו והתכוון, כי אתי פשט. זאת הבינתי מתנועת ידיו, "הר דוקטור, רשום בפנקס הזהיו שלי, שאני ממין זכר... ומה עלי עוד לל- בוש?". הערתי לו, עוצר בצחוקי. הוא נוכח שטעה ונבוך. אך מיד התגבר על כך ובבטחון תיקן: "גא הפשט!" ניחא, כך עוד אפשר להבין, עיקמתי שפתי. "אבל דוקטור - קר! קר מאד בחדר זה", הפלתי תחנוני בפניו וכ- הדגשתי יתר לבקשתי התעששתי והש- תעלתי חזק באותו רגע. ואילו הוא, קשחילב ואדיש צעק ממני: "אלס, אלס - אין זמן!". חששתי לעצמי ועשיתי כאמרתו. שכבתי, רועד כולי. והוא ביק לאיטו פה ושם באיזה קור- רוח למופת והקשיב לנשימתי, שכמ- עט ונעצרה. "קח אותך אופל!", קרא- תי משוע. "מה לך כי תמשש בגרלי,

וילר. "וכי מה זה? לשמירה יוצאים כאן גשם וילרים?". מופלא ותמה שאל זר שנזדמן בעיר. "לא, כי אם לקולנוע "קיק" ממהרים, לחוות ב"יק טריטה הגדולה", העמידו על טעותו איש באר-שבע, ומצוידים מלאו החופן גרעינים ובוטנים נכנסו תושבי העיר בהרחבת-הדעת לאולם. מן הצד עמד לו בעל בית-הקולנוע, בת-שחוק על שפתיו, מחליף ברכות שלום עם הקהל. ואך נתחחר לו שמלא האולם וגדוש, שפשי ידיו בלהט - משמע העסק "דופק" - הפנה גבו לקהל ונסתלק. ואנשי באר-שבע, עטופים ודחוקים איש לרעהו, רועדים מפאת צינת הלילה החזקה, להוטים היו לעלילה הגדולה שהוצגה בפניהם.

אך יש מהלכין לשמועה כי עוד

לקט מימרות

אנו בורחים מאלה שאנו שואפים לקרבם, ומבלים לפעמים את כל החיים עם אלה שהנם אדישים לנו לחלוטין. אנו פוגים עורף לאלה שאנו רוצים לחבק בורעותינו. אנו שותקים כשלבנו קורא להם ותובע אותם. אנו מחייכים בזמן שאנו רוצים לבכות ולילל יומ אחד... כשהם הולכים מאתנו, אנו חווים את התהום האיומה שכתגנו כמו ידיו לרגלנו, אנו נוכחים לדעת, כי רמינו רק... את עצמנו, וכי היינו לעצמנו האויבים האיומים ביותר, ואנו רואים בנזעיה, שהשעה חלפה ואין עוד כח בעולם שיוכל לסובב את מחוג השעון חזרה. באין רואים, בראש מורד, אנו מקבלים כפנת הנשמה הנסתרת את... העיוש.

השגיאות הגרועות ביותר הן אלו... שלא עשינו אותן.

הרגש הוא כמו גיציץ שעלול ליהפך ללהבה, אך אם אין מוספים עצים למדורה הוא עלול לכבות. לעומת זה יש והוא עלול להחנק ולכבות מרוב עצים, אם לא ידעת לשימם בהירות.

הרגש דינו כדיון צמת. הוא מתפתח ומתחיל לבלבב תחת מגע השמש, הרוח ורביבי הטל. הנה נפתחו הפקעים והיו לפרחים והם נותנים בושם, מעלים צבע וקסם. יום אחד אנו מגיעים אל השיא, ויום אחד אנו עוברים עליו; והעלים נסגרים ומתחילים לקמול, הפרחים נושרים ונישאים אחד אחד ברוח... הכושם מתנדף והצבע כחוריר...

ובלב נשארים רק כאב וריקנות איומה שאין למלאותה בשום רהיט בעולם.

חיי הפרפר הם יממה, אך שלל צבעיו - נצה.

האספסוף בקרקס מוחא כף בשעה שהלוחם מנצח את החיה ודמה ניגר לארץ, ואינו יודע שבאותה השעה דוקא מנצחת החיה את... האדם.

בשאננות רובץ... ההרס שלה.

אדם רגיש ועדין קל לפצוע, אך קשה לפייס.

גרזן קטן יכול לעקור יער שלם.

התבערות הגדולות טמונות ב...אמר.

האהבה הגדולה היא אלמת כ... מות.

השנה יבנה אולם קולנוע שני מושלם - עם גג! - ועוד מרבים לסטר כה- נה וכהנה על תכניות גדולות ונוצזות. ויש כי נדלק גיציץ בלב, כי אכן לא יאוחר היום ובאר-שבע תהיה מאוכלסת רוב עם ומפותחת כדבעי, ואז תגאה על היותה בירת הנגב.

תם הנברנים ממאורותיהם ליהנות מזוי וזה של שמש. השירו עיניהם לשמים התכולים בהירים, שש עליהם לבם ואני- חת רוחה נפלטה מפייהם. עתה כבר לא ידלפו התיקרות בבית.

ולעת-ערב, שמיכתם מתחת לבית-שח- יים, רצו נחפזו מכל עבר, גבר, אשה

אלך בתי הבד

יהודה הראל

הנאשם מרצה דבריו בנימה של עליונות. אין הוא קורא לבתי קולנוע בשם. בשבילו זה "בית-העסק", או "בית הבד". למרות גילו הרך, המגיע בקושי לחמש עשרה, נכון הנאשם להת- חכה בדרך מדעית עם כל הסילולוגים של ועד הלשון ולהוכיח להם, כי השם קולנוע בטעות יסודו, והקהל חייב לק- רוא לאולם זה "בית-הבד", והראייה לכך - התנייך.

את נאומו המדעי מנסה התובע להפסיק באמצעות החוק. הוא טוען בפ- ני השופט, כי עובדות מדעיות אלו, בין אם הן נכונות ובין שאינן נכונות - אין להן קשר עם האשמה: ספסרות מושעת בכרטיסי קולנוע.

אזלת ידו של השופט ניכרת לנוכח גל דברי הנאשם. והנאשם אומר: וכי מה חטאתי. עמלתי כדי להרויח את הפרוטות. חסכתי לאנשים זמן, עמלתי בתור שעות רבות, שלמתי מכספי כדי לקנות את הכרטיסים. באו האנשים ושלמו לי עשרה גרשים יותר. האם זהו ספסרות? זהו שכר עבודה!

התובע מספר על נגע הספסרות בכרטיסי הקולנוע. הוא אומר: בראשית היו אלה מקרים בודדים. אדם שקנה בטעות כרטיס מיותר ניצל את טעותו לרווח מופרז. או לא התערבה המש- טרה אולם ברבות הימים הפך הדבר לשיטה. תחילה היו ספסרים בודדים קונים מספר כרטיסים ומוכרים אותם במחיר כפול. אחר כך התאגדו הספ- סרים אגודה אחת, ונמצא מי שעומד בראש האגודה המפקח על פעולתם. ויש במסקת הזה כשרון לקבוע איווה הסרט שאילו ינהר הקהל בהמוניו. ולסרט זה באים ממלאי דברו של ה"ראש", מריקים את הקופה מכרטיסים ומוכרים אותם במחירים מופרזים.

המשטרה יצעה לבעלי בתי הקולנוע להלחם בנגע זה, אך מלחמה זו נכ- שלה. הקופאים עמדו חסרי אונים מול כנופויות הספסרים. הללו גייסו להם אנ- שים רבים, שבעבור פרוטות קנו כר- טיסים בודדים - ומכרום במחיר מופ- רז. ואז החליטה המשטרה להתערב. השוטרים החלו עוצרים את הספסרים בשעת המכירה.

אלא גם נגד שלב זה הצליח אותו "ראש" למצוא עצה. ושיטתו היתה שיטה טקטית בדוקה - הקרבה בין הספסרים היה שעיר לעזאזל קבוע, שהלך עם השוטרים כשנתפס מן-דהוא. וכשהלכו השוטרים - פרחו הספסרות כשל כללים.

והנה תפסה המשטרה את הנאשם וגילתה, כי הוא אחד מראשי המבריחים והמשטרה תובעת להחמיר בדינו.

הנאשם דוחה את האשמה מעיקרה. הוא חוזר על טענתו, כי עצם עבודתו - אין בה משום ספסרות וחטא.

השופט שוקע בעיון בסעיפי החוק לגילוי מידת העונש הראויה לנאשם.

בקרוב יפתח
סלון ליופי ותסרוקות
צבי לינצקי
ברחוב שלמה המלך 80
טלפון 2770
כתבת זמנית: רח' מכבי 9

בכל תור ותור... עשנו ריאודור

אחים ב'רנו נעמ

המדינה הזאת

הנואם: אנו כבר מתוכחים חמש דקות...

היו"ר: איני מתוכח עם שום חבר כנסת ואתה אינך יכול להתוכח עם היו"ר... עוד 2 דקות כדי שתגמור את נאומך...

האורח גיה הוא אורח? מאת מ. רמקול

פורים תש"י
קוראים ותיקים שאלו: היכן היה המדור המסור רתי שלכם "משלוח מנות" בגליון פורים של "העולם הזה"? והתשובה, ודאי ינחשתם: מי זה יכול לשלוח מנות בימי צנע כאלה...

היו, התרנגולות שלי!
לשבחם של עובדי הראי התרנגולות דיו ייאמר, כי ה"אר" פרה" ששידרו בשבת פורים, החיפוש בפרי גידר, היתה היתולית ופורימית בהחלט וגרמה הנאה למאזינים. העניין של הביקורת במסבחים כבר מכה גלים וב"מו אזני שמעתי גברת אחת, מן הל"קחות הנאמנות של השוק השחור, מכ"ריוה: "מה הם רוצים? שאעזוב את הארץ? טוב, אסע מפה"...

אכן, לא הפרינו כלל מחברי ה"אר" פרה" היתולית בהצגת ה"טראדיה" של מרת חנה רבקה, הקוראת: "היו, התרנגולות שלי!"

אחד שנפל ומעשה בשני אנשים בפח
שנסעו במונית מחיפה לתל-אביב ונעצרו בני תניה לזמן קצר לסידור אילו עניינים. בשובם אל המונית שחיתכה להם, מצאו נוסע שלישי, שישב ליד הנהג. הם יצאו לדרך ובהגיעם לשערי תל-אביב נבדקו על-ידי השוטרים של אגף הפיקוח. ליד הנוסע שישב במושב הקדמי נמצאו שתי פרגיות. ה"סחורה" הוחרמה והמונית המשיכה בדרכה. אמר הנוסע לנהג: "סידרתי אותו! אמנם הוא מצא את שתי הפרגיות, אבל לא מצא את ארבע התרנגולות שהסתרתי תחת המושב האחורי."

והנה הונחה על כתפו יד כבדה ואי חד משני הנוסעים שבפנים המונית קרא:

"אני מפחך המון במחוז חיפה"...

אחד ממטוסי "כיס-אוויר" לריסוס שדות, נפגע לפני ימים מספרים בתי אונה ומיוסו נהרג.

הכנסת מאת ש. יוסף

רוול על מה שיהיה באנגליה ב-1984. אני שמח שהוא מנענע לעומתי בראשו, כלומר שהוא כן קרא את הספר. יש לי הרושם שהוא התחיל להעביר את התנאים האלה לארצנו לא ב-1984 אלא ב-1954: למדינה דימוקרטית-עממית שכל השלטון הוא בידי שר, בידי פקח ושוטרים...

השר ד"ר יוסף: אם כן ברור לי דבר אחד מיד, חברי אלישר לא קרא את הספר של אורול "1984".

א. אלישר: תן לי 15 שלינג אנגליים ואתן לך אותו...

השר: אולי קנית אותו, אבל מסור פקני אם קראת אותו, אם אמרת מה שאמרת...

א. אלישר: קראתי...

השר: אם קראת — לא הבנת...

א. אלישר: אני מבין מעט אנגלית? אני מתפלאל על היו"ר, שהוא מרשה לשר לומר שלא הבנתי...

היו"ר י. שפרינצק: זה בכלל ויכוח על תוכנו של ספר שאיש לא קרא...

מה שצמו של בראליעור?
חבר הכנסת אריה בן אליעזר הציע בכ"ב בראליעור? כנסת חוק נגד "החיי" פוש במקררים. היו"ר הקציב לו 5 דקות להנמקת הצעתו ואלה עברו, במקצת ע"י הנאום עצמו ובמקצת ע"י קריאות הביניים, שעשו לו חברי הכנסת מסיעות הפועלים. כני 4 סקטורים של צרכנים דיברו הנו"ר. אמר בן הסקטור השלישי והרביעי העיר לו היו"ר:

— 5 הדקות כבר עברו, הישמעת את ההנמקה ועתה עליך להגיד מהי הצעתך...

הנואם: אני יודע ששמי לא לוביאניקר ואני מבקש אפשרות לגמור את דבריי...

היו"ר: חבר הכנסת בן-אליעזר, ששמך הוא בן-אליעזר, אבקשך לדבר אל העניין...

אירונים בשרות החקלאות

תר"ע על המקרים במחנות העולים ת"י מנים. אני מכיר את אחינו התימנים לא פחות ממר פנקס וכל סופר בעל כשרון שרצה לכתוב על התימנים, היה נאלץ לדבר בשפתם, בהגיגם ובבלשונם. כאם לא מצא את ניבם — לא היה תימני. אולי ליטאי ואולי גליצאי... במת"נות נשמע אמנם קול תימני, אולם הידים היו ידו גליצאי שכתבו את הכרוזים...

ד. צ. פנקס: אני איני גליצאי...

א. הכרמלי: יש גליצאי מלידה ויש גליצאי בגישה. אתה גליצאי בגישה. וחוק מזה, במרוצת הימים נתחלפו התפקידים. הקול היה קול בני-ברק והידיים היו ידיים עדינות מצנעה ומשרעב.

השמן והשיבה
א. הכרמלי טען גם כי המסיתים במחנות העולים "השחיתו את גש"מת עולי תימן בתתם בידיהם מוטות ברול שנעקרו מגדרות. אבל — הוא המשיך — "כאשר הם מצטדקים, מה הם אימרים? — השטן היה בתוכם. את אלה שבאו אליהם להסית ולהדיח קר או בשם שטן". וכאן פנה הנואם בש"אלה:

— הם נאסרו ושחררו בערבות אולם המדיחים, היכן הם, שר המש"טרה?

השר ב. שטרית: בישיבה... א. הכרמלי: ואני רוצה שיהיו בישיבת תל-מונד ולא בישיבת בני-ברק.

מה בין פורים לכיפורים?
בדיחה נאה סיפר מר מ. ד. לוונשטיין ממוגדת ישראל בויכוח על החינוך במחנות העולים: "בדיחה עממית ידועה עונה על השאלה מה בין פורים ויום הכיפורים. בפורים מתתפשים יהודים לגויים וביום הכיפורים גויים מתתפשים ליהודים. במחנות העולים משמשת אה"רה של פורים וכיפורים בערבוביה כל ימות השנה. המורים החילוניים חובשים כובעים בשעת הלימודים ומדריכי צעירי אגודת ישראל נכנסים למחנות גלויי ראש כדי ששומרי המחנות לא יאסרו עליהם את הכניסה. ובמחנות לומדים תורה במחותרת..."

על כך העיר מר א. ציזלינג ממפ"ם: — רומן בלשי ממש!

ויכוח על תוכן של ספר שלא נקרא
מר א. אלישר (ספר-דים) יצא בתורת חבר לקואליציה" נגד "החיי" פוש במקררים" ובין היתר אמר:

— איני יודע אם שר האסקפה וה-קיצוב קרא את ספרו של המנוח או-

היכן צריך שר המשטרה קרא קט"שר לשאלו עים מכרוזים שנפוצו את עצמו? בין העולים התימנים כנוסת זה: "רבים הם היהודים המסיתים ומדיחים אשר בתח"בולות שטן ויצר הרע זוממים להדיח אתכם מאלוקינו שבשמים" שר הפ"נים שהשתתף אף הוא בחקירה במח"נות טען "שאי אפשר להעמיד את הענין בצורה פשוטה כל כך..."

קריאות ביניים: — אתה מדבר בשם הממשלה או באופן פרטי? — שר המשטרה ושר הפנים מדב"רים כאלו אחד היה כקואליציה ואחד באופוזיציה...

היו"ר לשר: אני מצטער להעיר לך שקיבלת את רשות הדיבור כדי למסור אינפורמציה...

השר מ. שפירא: ובכן, כשהייתי במחנה שאלתי את עצמי, כיצד קרה הדבר שבמחנה של...

פ. לוביאניקר (מפא"י): לש"אול את עצמך אתה יכול גם בבית. אתה צריך לספר לנו מה היה בעת הביקור במחנות...

הקול — מר אליהו הכרמלי
קול תימני לי — הספרתי של והידיים ידו מפא"י, — יצא לחתום גליצאי... את מלחמת התימנים נגד איש החזית הדתית ד. צ. פנקס, "שדיבר הפעם בסגנון שאיננו סגנון ובלשון שאינה נקיה ביו"

הרקדנית פניה חכם הגיעה לארץ

"הרקוד האמנותי בארץ נתון עתה במשבר עמוק", נאנחה לא מכבר אחת הרקדניות המפורסמות שלנו בשיחה פרטית. "הרקדניות החזיקות, המייצגות אסכולה אירופית מלפני שלושים שנה, אינן מסוגלות עוד לבטא את המציאות החדשה שלנו. ואילו הדור הצעיר, ילידי הארץ, לא הוציא עדיין מתוכו רקדנים ורקדניות בעלי שיעור קומה וכושר יצירה מקורי".

יחכן, שמשבר זה יש בכוחו להסיביר את הצפיה הרבה בה מקדם הציבור חובבי הרקוד בארץ את פניו של כל אמן המביא לנו מן הרוח הרעננה של האסכולה החדשה בעולם. עתה, כשבאה אלינו אחת הרקדניות המודרניותסיות הידועות מהוליבוד, תהפוך צפיה זו להתענינות פעילה.

פניה חכם, הרקדנית היהודית האמריקנית, היא אחת מתלמידותיה של מרתה גראהאם המפורסמת, כוכבת הרקוד המודרני החשוב ביותר בעולם, שרגילים לכנותה באמריקה בשם "פיקאסו של הרקוד". הרקוד החדש, המעדיף את כוח המבצע על היופי הקלאסי, מבוסס — לדברי פניה חכם — על "ריתמוס המביע את קצב החיים בימינו".

אחד ההבדלים העיקריים בין הרקוד קוד הקלאסי לבין הרקוד המודרני הוא שהרקדנית המודרנית חייבת להיות אישיות יצרנית. היא יוצרת לעצמה את הקוריאוגרפיה שלה. לפיכך עליה לקלוט את ריתמוס החיים ולהבחין היטב בכל הנעשה סביבה.

הרקוד של פניה חכם מבוסס בעיקרו על הפולקלור באמריקה. היא משתדלת להביע בריקודה את מצוקתו של האיש הקטן הנרמס בין הגלגלים הנעים בקצב אמריקני קרובים לליבה ביותר הכושים, השעיר-לעזאזל העיקרי בהיותו האמריקני, אשר את מלחמתם היא לוחמת על במת הרקוד. אחד המספרים העיקריים בתכניתה מוקדש לכישי הצעיר הנופל קרבן למשפט ליניץ, בשעה שאמו וכלתו מחכים לבואו ביום הנישואים.

מספר שני, אף הוא אופייני למגמתה של פניה חכם, מתאר את הנערה האמריקנית העובדת בכרך השגעוני, את בדידותו העצומה, את הפרט הקטן בקרב ההמון החפזני, את ההוי האפרורי של חוסר-אהבה וחוסר-הנאה של האדם הבודד.

קינת אס, המבכה את בניה אשר נספו בהפצצה, מדיגימה אף היא את כושר הביטוי של הרקוד המודרני.

ביקורה של פניה חכם בארץ לא יאריך הפעם, והיא לא תיתן אלא ששה רסיטאלים, אולם יש לקחת, שנסיון זה יעורר גם רקדניות אחרות בעולם לבקר בארץ, כדי לרענן את הרקוד המקומי ולהביאו שוב במגע עם ההתפתחויות האחרונות של האמנות בעולם. אחותה, הרקדנית קורין חכם, המחברת של כמה ספרים ידועים על הרקוד העממי העברי, נישאה לא מכבר לצייר להושע קורבסקי מוכרוני-יעקב והשתקעה בארץ.

הצילום בשער: קאופמן

כתבי יד שלא נדפסו לא יוחזרו לבעליהם ואפילו צורף בול לכתב היד.

"אותלו" לשקספיר ב"הבימה"

משמאל לימין: דס-דמונה, אשת אותלו (ש. רביד), אותלו, אמליה, אשת יאגו (ח. רובינא), לוי-דוביקו (נ. בוכמן), מונטנו (ש. רודן-סקי) ויאגו (ש. פינקל).

הצילומים: אלכסנדר

א. מפקין מגדמ את אותלו ה"כוש"

הרקדנית פניה חכם המבקרת בארץ

יחיה נמל הכרותו של שר התחבתליאביב בורה, מר דוד רמז, שהוא מומין את בעלי היכולת להשקיע כסף בבנין נמל עמוק מים בתל-אביב יכולה היתה להתפרש כ"סטיה קאפיטאליסטית" מצד מנהיג של מסא"י. מה פתאום נותנים דריסת-רגל להון הפרטי? — תמהו פועלי הנמל, שהם ברויבם מאנשי מפ"ם.

ענה להם אחד המקורבים לשר ואמר:

— אורבה, יתנו הבורגנים את הכסף. מה אתם מפחידים? שלאחר הקמת הנמל ירצו להיות פועלים, לעבוד בסבלות או בסווארות במקומכם? אין כל חשש לכך.

ואחד מבועלי ההון העיר:

— לא מצאה כבר הממשלה עסק אחר להציע להון הפרטי אלא — להיטיל את הכסף הימה...

י. חוזה

הגנת המתרוקת

דלת ביתה — תערוכת מסים בולים ואותות מכל התרומות צובעים את דלתה ססגונית. בטרם תצלצל בפעם מון מוטב ותיזכר במסי העבר ותאמר: "המסים — אספקלרית ההיסטוריה הם".

כופר הישוב מי יודע? על דלת ביתה דבוק תו שהצהיב מיושן — "תרומת חמישה מיל לכופר הישוב שנת תרצ"ז". משרת בולי קק"ל עתיקים משתקפים פני וייצמן, שפירא, ביאליק וציריניחובסקי. בולי קרן היסוד מייצגים את חניאת ורגניה וביניהם בית הכנסת "החורבה" בעיר העתיקה בירושלים.

בדירה "היסטורית" זו גרה גנת רוקה. יום יום, בדיוק כרונומטי היא צועדת לעבודתה, ובשעה קבועה חודרת הביתה. השכנים מכונים שעוניהם לפי מצעדיה.

דירתה מרוהטת בטוב טעם. מדי שנה מוסיפה היא רהיט לרהיטה. מספרים שקנתה רדיו ענקי, הקולט את כל תחנות השידור בעולם, אלא שלא ידעה כיצד לסגל בו, והוא נשאר מכון על "קול ישראל" בלבד. על ארון מטבחיה — תערוכת כלי בישול המפגינה את התפתחות התעשייה הגסטרונומית.

לצד הפתיליה האסורה מבהיק פרימוס חדיש, שראש-כסף לו והוא נוצץ מחוסר שימוש. בפניה ניצבת מכונת בישול על גז לתפארת, ולצדה צלחות חשמליות חדשות. אלא שאין היא מבינה שלת כלל בבית; כל מזונותיה ניתנים לה במטעדה, ואין המטבח אלא תפאורה בלבד. כל מעייניה בגן הילדים ובאיי-סוף, היא אוספת הכל, נוסף לתווי מסים וקבלות וכלי בישול, היא אוספת ספרים. בארון זכוכית מחודר ניצבים ללא שימוש ספרי היסטוריה ומילונים, אטלסים ורומנים.

בשעות המנוחה יושבת הגנת המרוקת על מטתה, וקוראת את שמות הספרים שלה מעל גבי הספרים בארון — ונהנית.

פסנתרים
פנימות ידועות — מבחר גדול
ופטרמן את יין, ת.א. רח רשי

המשפט הועבר למוג'ד

אחד מימי שלי החורף, אותם ימים היוצאים דופן, כביכול, והריהם שוטעים אורה וזיו, חמה ברקיע ניבסת מבין תכול-קסם אינסופי. ריחות אביב: דשן אדמה, ירק השדה — נישאים מרחוק ומזרחלים לנחיריים.

ליד בנין נמוך קומה, אך ארך מי דות — הוא בנין מטה הגדוד — רבה המולה. הר. ס. ג. טרה, אך לשוא, להשתיק רחש ומללם של הנאספים. לבסוף התרחש והפריח קריאה פסקנית, רבת משמעות.

לרגע, השתררה דממה. אולם, רק נעלם זה במעמקי הבנין, שוב נעזרה המהומה כפראשונה.

לא, אין בנח אדם לבלום יצורים אלה ששוב אינם אלא פקעת של עצ-בים, עומס של רגשות מעורבים המת-נגחים זה בזה.

היום, יום משפטים אצל המג'ד. עבריינים, מרביים — מועדים, עומדים ליתן את הדיון, מי על עבירה של מה בכך ומי על עון כבד המחייב תגמול של ממש, כדי לרצותו.

מסתודים היו איש עם רעהו. שומע עם עבירה של זה וטענותיו של אחר, עד שמסתבר לכל אחד מה טענות יטען, מה ירגע ומה יוסף ומה כובד העונש שיוטל לאחר ככלות הכל.

רק אחד מבין כולם לא התערב בקהלים של הנאספים. טוראיראשון, דנון יוסף, התהלך בגפו והזדקן לעינים. וזאת — לא על שום שהיה גוף, דל-בשר ומצוי מק. כל זאת — כיוון, שהיה מתהלך אנה ושוב כארי בסוגר. היה חפוז ומ' איט, עוצל וממלל ואינו יודע מנוח. דומה היה להר געש כבוי, שניעור לפתע וחפץ לפרוק מוסרותיו בלבה בוערת, שופעת. לבו פרפר ופעם במ' טולטלת והכביד עליו את הנשימה. למפיקים, פעמה בקרבו, בתת-הכרתו, הרגשה כי הנה... הנה... עוד רגע... והוא כורע תחתיו בפישוק ידים ורג' לים מבלי כל נשמה באפו.

דנון יוסף היה שרוי במין אקסטזה שכונו. ולא מפני שנקפו לבו על מה שעשה, אלא, ממה שחושש היה לגזר הדין. וזאת — בגין אותן המכות שהם. פ. הכהן, היו אלו מכות נאמנות ועד עולם לא ישכחן. הוא — ט. ר. והמ' פקד — מפקד פלוגה, זכיצד זה יוכל להשיב לו כגמולו. הוא צריך לשתוק. דבר לא יאמר לפני המג'ד. לא יש מעוהו, כיוון שעבר עבירה, כיוון שגפ' קד ימים כה רבים, וכך גמלה בלבו ההחלטה — לא לתרץ מעשהו. לא. הוא לא עשה עצמו לחוק. ואפילו יניחו חבל לצווארו, ואפילו יצמיתו חייו בכדור של עופרת... לואי והיו עושים כך.

ליל אפלה. ממש — חשכת מצרים. הכל היה סמוי ומוסתר ומבקש מפלט

באפוליות. דבר לא ראית ממרחק מטר והלאה. דומה — שהבחנת רק בקצות האהלים, חודי המשולשים, המזדקרים מול פני הרקיע הכהה שבעתיים. דנון היה מהלך אנה ושוב בצריף המגורים ומעלה מחשבות ומאויים.

כל אותה סביבה — היא שטח המ-גורים — הסואנת משך שעות היום, היתה דוממה ושוממה. הבחורים אצו לאולם הקולנוע. הוא — דנון — לא הלך. אין נפשו מתאוה לתענוגות כגון אלו. הוא רוצה להסתלק מכאן, להמלט על-נפשו, החוצה. העירה, נפשו כמהה, תחיתו עורגת אל נצרה. אשה. בחורה. סתם בחורה. הוא מוכרח לצאת מכאן. איש לא יוכל למנוע אותו מכך. כעת — שמש המחנה. נפש חיה בל תראה. כעת — יכול הוא להסתלק, לנסוע, לחוש אלי דרור.

הנה, שם הכביש. במרחק 330 מ' מכאן. שם הכביש רומז והמכוניות אצות חופזות ואור פנסיהן מבלית מרחוק. לו היה שוהה שם, ליד הכביש, מן הס-תם היתה אחת המכוניות לוקחתו, ותוך שעה היה בביתו. כן, צריכים להס-תלק. עתה — שעת הכושר הנאותה ביותר. מיד, יש ליטול את החפצים ולהסתגן דרך הגדר. הביתה.

ככה הררה דנון עד, שלפתע זנק ממקומו והחל אוסף, מקבץ ומערה בק' דחנתות חפצים על גבי חפצים אל תוך תרמיל הגב. כשמלאו כדבעי, הטילו על גבו וחפו בינות האלים אל עבר הגדר. לא. לא אל השער. חס וחלילי לה. שוטרי הגדוד היום בריות בלתי אהודות, איש להתרחק מהן. אם ית-פסוהו — לא ירפו ממנו.

התקרב אל עבר הגדר. לרגעים היה משתטח מלאו קומתו ווחל על אר-בעת. לפתע, נתקל בשלד של פה. לע-זאול! קול צליל עמום הסתלסל.

זנק אל פנים התעלה ותחב פניו אל תוך העפר הלח המטולל. היה מוטל כבדמינן, ללא גיע וניד. שני שוטרים גדודיים התקרבו, שהו קמעה, בדקו מה שבדקו והמשיכו בדרך. לבו של דנון הלם בעצמה. אה, שבח לבורא. הלכו להם. קפץ ממקומו, דלג וחפו הלאה, במעלה הגבעה, שמה מקום הפירצה. פירצונת עלובה, שכמעט אין להבחין בה. ידועה למתימסטר בלבד, אלא, שמחר-מחרתיים יגלוהו חרתנים, ידועי עבירה, ומיד תיהפך לסוד גלוי. ואו, ברי הדבר כי ימהרו ויסתמיהו. הנה היא. השליך דנון צוררו אל מעבר לגדר והחל דוחף ודוחק עצמו מבעד לפירצה. היה מאמץ כל כוחו עד שנתרבה. יצא ועבר ועמו מספר שריטות וקריעה פה ושם. אפס — אפסים. דבר של מה-יבכך.

החל צועד מאוששות אל עבר הכ' ביש. הלוך והתקרב אל עבר המכוניות הדולקות אחת אחר רעותה. שם, צע-דים מסטר לפניו.

הר. ס. ג. היה מצעק ומגדף שם, ליד הדלת. העבריינים נתכנסו אחד אחד. קולטים דברי מוסר, נושאים את העונש בגאון וחוזרים כלעומת שנכנסו. דנון זרק מבט מהומם ומעומם בש' או עבריינים שרחשו מסביב. גם בהם יש כאלו, שנפקדו. מהם — שקצו בחי משמעת ושיגרה, נטשו המחנה, למען ישאפו אחיר רחי דרור ציבילי (וד' רוד פירושו — עשה מה שלבך חפץ, ככל העולה על רוחך). מהם — שאבדו ממונם במשחקים אסורים וחפזו העירה לצבור ממון. מהם — הטובים ביותר — עשו דין לעצמם ושהו בביתם למען סעוד אשה חולה, הורים ישישים, תשושים.

אלה יש עילות. אצלו מצויה עילת העילות. אלא, שהוא לא יאמר דבר. אפילו היה אומר — לא היו מאמינים

לו. הוא שנוא עליהם, הם בונים לו, פוגעים בו.

הוא לא יאמר להם כי רוצה היה לעבוד, בכל עבודה קשה. אילו הטילו עליו עבודת סרף, מאותן העבודות ששכרן בצדן — היה עושה זאת. רוצה היה להרויח כסף. לצבור ממון. רוצה היה לשאת אשה. הוא חפץ באשה. בכל מאודו. אשה משלו שתסעד נפשו וגופו כשיבוא לחופשה.

הוא לא יאמר להם כל זאת, כי שנוא הוא עליהם. ישימוהו לצחוק. הם בונים לו והילכך הכהו המ. פ. מכות נמרצות. התעלל בו, עשה ממנו "סמרטוט".

מדוע אינם קוראים לו. הנה נכנסים מכיריו ומיודעיו. אותו אינם קוראים. אין זאת אלא שמשאירים אותו לאח-רונה. להכותו מכה נצחית.

* "טפוי!"

פלט ריקה ולא נרגע, רק שוב ולא נרגע.

שעת הצהריים עברה זה לא כבר ודנון עדיין — על מטו. חבריו סבו רים כי מחצית חייו מבלה הוא במי-טו. הוא — דנון — אינו אץ לפרך טענתם. הפעם — שוכב הוא על מיטתו מתוך סיבה פשוטה בתכלית הפשטות. נותרה לו שעה אחת בלבד עד הראיון עם המ. פ. ודבר אין לו לעשותו עד אותה שעה. הוא, כידוע, "עצבני" הנהו וכל עבודה לא יעשה. תאמרו — שמא יוסיט לו קמעה? הבלים. אין לא. להסתלק שוב — אין הוא חפץ. הס' פיקו לו אותם ששה עשר הימים.

זה ימים מספר מאז חזר למחנה. למעלה משבועים שהה בעיר ושבעה ימים רצופים עבד בכל עבודה שהיא. מכל הבא ליד. קבץ לירות מועטות וחיפש כלה. פשוטו כמשמעו — כלה. זה שנה תמימה שואף הוא לשאת אשה, אלא, שהצבא מנע ממנו להוציא החל-טתו לפועל. היה בידו סכום כסף, שבוי בזה בחישי צבא ראשוניים. והרי כל חתן יודע: בלי כסף אין נושאים בחורה. שבוע עבד עבד ולאחר כך הלך אל אסתר, זו הנערה מהשכונה. זו "שמתה" להתחתן. אלא דא עקא. כשבא עדיה ויציע לה הצעת-נישואין, סירבה לו. אמרה, כי אינה חפצה בו. ודנון — בערה בו חמתו עד להשחית. כלום תהיה לשטות בו? ? הן לפני חדשים מספר רצתה בו והוא הרי הלך, שם נפשו בכפו, עבר על החוק, נטש המח' זה ונמלט מעבר לגדר. טפוי הוא לער' נש ולמאסר וזו — אינה חפצה בו! אינה יכולה לחכות ותר' — אמרה לו. אינה רוצה חיל — אמרה לו. רוצה עשיר — אמרה.

נטל צוררו והחל משוטט בארץ. לארכה ולרחבה. ימים מספר שוטט למען השכיח כאבו וכשראה כי עוב' רים הימים וחולפים — נתבהל. חשש להפקד 21 יום פן יהפך ל"עריק" ויענש כפל כפלים.

זה ארבעה ימים נמצא הוא במחנה והבחורים ממררים את חייו. היו עטים עליו כשיות. נזים לו ומפריזים בגודל העונש שיוטל עליו. היו שחים לפניו שמועות שקלטו, כביכול, מחדר הקצי-נים ומשחירים עולמו. סופו שנתמלא תלחלה והחליט לשים עצמו משוגע, עצבני.

הושיבוהו כמעצר עד למשפט. החל עושה שם צרות צרורות. הוציאוהו והו' שיבוהו שנית במעצר. עד למשפט אצל המג'ד. החל טוען כי אינו יכול להיות כלאו בדי אמות של חדר צר. זה מדכאו ומעבירו על דעתו. הוציאוהו מן המעצר וצרפיהו שנית לפלוגה. חשש להיות מובא למשפט פן יטילו עליו עונש, בעוד שהוא חף מכל עון וחטאת.

המשך להיות "עצבני" אף במחלקה, היה עושה מעשים משונים, מנפץ ומש'

בר חפצים והוסף חדר המגורים על פיו. ואמש, תקפהו מין שגעון גואל. נטל "סטן" בידו והחל משלח כדורים לכל עבר. מזלו שלא פגע באיש. אלא, כמדומה לו, שבזאת עבר על המידה. אחרת לא היה המ. פ. מזמינו היום למשרדו.

"דנון". "כן ז".

"המ. פ. קורא לך". קם והלך אל משרדו של מפקד הפלוגה. כשהגיע נוכח, כי נפש חיה אינה נראית במשרדי המטה. היה הד' בר משונה בעיניו. לא הר.ס.פ. לא המזכיר, מקרה בלתי רגיל. היסס קמ' עה ונכנס לחדרו של המפקד. הלז חסך דברים מיותרים, קם מכסאו, הת' קרב ונעמד ליד דנון.

"דנון, האם אתה משוגע?!" "כן. אני משוגע. אני עצבני נורא". "מדוע ירית עם ה"סטן"?". "אני רוצה בדיקה רפואית". "אני שואל אותך! מדוע ירית עם ה"סטן"?!"

"אני לא יכול להשתלט על עצמי... אני לא יודע מה אני עושה... אני עצ' בני... אני... אני...".

לפתע חשכו עיניו. לא, לא יתכן. המ. פ. סטר לו על פניו! המפקד הכה אותו. דנון הרים ידו וניסה להשיב מכה כנגד מכה, אלא, שלא הצליח. המ. פ. החל מכהו מכות נאמנות. החל דנון זועק ומצעק:

"אל תכה אותי! אין לך רשות לעשות זאת! אני מזהיר אותך! אל תכה אותי! אמא! הוא הורג אותי! הוא זועק והמ. פ. ממשיך בשלו, כשהוא מסגן מבין שיניני: "אתה מרגיש היטב מה שעושים לך, הא, משוגע שכמותך! תמשיך להיות משוגע אצלי, הא? תמשיך לה-יות משוגע, הא?"

אור דנון כל כוחותיו ופרץ מחדר המפקד, זועק וצוחה. כשהלו דולק אח' ריו. סופו שתפסתהו, כשכל המחנה עומד ומבובן. מיד כלאוהו והעבירו משפטו למג'ד.

* "דנון יוסף!"

"הרעים הר. ס. ג. קולו. "דנון, דנון! זרוהו מכריו סביב והר. ס. פ. עומד עליהם. נעץ בהם מבט גדוש איבה ושנאת אדם.

"עמוד פה. חבוש את כובעך כהל' כה... קדימה צעד! שמאל ימין, שמאל ימין! על המקום דרוך!... עמוד...!". המג'ד העיף מבט חז וקצר על הנא' שם. ראה לפניו טמטום של פנים. גיי דים משורגים עמוסים דם מעיק. לוהט.

"אתה ט. ר. דנון יוסף... מספרך 534567... אתה נאשם בזאת, כי נפקדת מהמחנה במשך 16 ימים רצופים מתא-רין...".

שתיקה. מודה באשמה?!" שתיקה. "מודה או לא מודה! פתח סך!"

הרעים הר. ס. ג.

"מודה... קול ענות חלושה. לפתע פתאם קרה הדבר וכל הלהט גז. המתח ירד. עצביו התאבנו. דומה — נטלו הימנו חושינו, תחושת החיים. הרגיש עצמו עייף עד מות. שבור ורצוק. כמעט ולא הגיע לאזניו דבר.

"מדוע גשית זאת?!" שתיקה. "אניך יכול לדבר?!" שתיקה. "יש בטיך מה להגיד?!" "אין...".

המג'ד: "כיוון שאין סיבות מקי' לות לעצם המעשה וכיוון שהגך ט. ר. החייב לשמש דוגמא ומופת... הרינו דן אותך... ל-21 ימי מאסר וניכוי מש' כורת עבול ימי המאסר ועבור ימי העירך מן המחנה...".

מה! מה קרה לבחור הזה? קר' או לרוטא. כמדומני שאבד הכרתו...".

לד קברו של יוסף טרומפלדור

ותיקי תלחי וישובי הגליל העליון מעדים את זכרו של הגבור הגדול

יגאל אלון מספר על שחרור הגליל בפתיחת המועצה האזורית של הגליל העליון שנערכה בכפר גלעדי צילומים: בנו רותנברג

— ארבע ורבע.
— והעזרה מתי תבוא?
— בשש. כך הבטיחו.
— שימי נשם עמוק, דרך את המקלע וירה צרורות קטנים, מכוחים יפה. מקלען טוב היה וכדוריו לא נורו מעולם לשוא. גם אני התחלתי מכסה את השטח לפני האגף שלי בקלעני עופרת כבדים. אנשים נותרו מתוך הע"ש שב ושבו לצנוח או התגלגלו במורד החלקלק. קבוצה גדולה ניסתה להסתער על ישר אל העמדה, אך שימי רק פשט ידו והניף אותה. שוב פשט ושוב הניף. שני הרימונים התפוצצו מעל לראשיהם של הלגיונרים, האחד מאחוריהם, האחד לפניהם. שורת-האויב קיפצה באוויר כחרגולים קטועי-רגליים, התהפכה ונמוגה בין הדשאים.

המשכתי לצלוף על העצים שחילי-האויב ניסו להסתתר מאחריהם. קלעתי לתוך שוחות שהעשב נע בהן לפתע. יריתי אל כל ברק מתנוצץ ונעלם. הדשאים חדלו לנוע, רק למטה נראו גופים אצים במדרון, נסוגים ונעלמים. — שימי! — צעקתי — הם ברחו! שימי לא ענה. הפניתי ראשי אליו. הוא שכב נשען אל קיר-העפר, תלוי על המקלע שבלט בעד אשנב-היריה. ניגשתי אליו והרימותיו, גופו נח בידי ללא תנועה, ללא רוח חיים. חור לא גדול האדים על מצחו וממול, סמוך לעורף, הקביל לו חור שני, גדול יותר, פעור, נוטף דם ומוח. הוא לא סבל אפילו רגע קל, אפילו שנייה אחת. הנחתי את הגומא על הארץ וההרתמי בגורלו המאושר ובמר גורלי אני כרעי-תי אל גבי לראות האם עודנו חי. הוא שכב עדיין על הצד, חיוור כסיד, אבל נושם. לא היה כל טעם לתבוש אותו. רק את יסוריו אאריך. פתאום החל מדבר, כמעט בקול, אך דיבורו היה קטוע בגלל הדם שעלה לפיו והכאבים שפילחו את גופו.

— עדינה שלי... תגידי... עדינה... אתה החברה... הטובה... אני... רוצה... תהיה... חבר... שלה... היא... אי... אי... הוא חרחר דם, עיניו התהפכו עד שהיו לבנות ללא סימן של אישון. התכוץ, התמתח בכוח וקפא על מקומו. ובחוף התחדשה ההפגזה. הלגיונרים החליטו, כנראה, לחסל את אויבם הבלתי-תימנצח מרחוק. הסתכלתי בשעון: עשרים דקות לחמש...

כל זה אירע מומן, לפני יומיים וחצי. עכשיו קיבלתי חופשה לארבעים ושמונה שעות ונסעתי ישר אל עדינה. ניצלתי בדרך גם התגבורת הקדימה לבוא. אנשינו הגיעו חצי שעה ויותר לפני המועד שנקבע. הלגיון המשיך להפגין את הגבעה עד אחרי חמש. מניתי מאתיים שמונים וארבעה קולות נשף, כשלתע נשתתק הכל ובהתרוממה, ראיתי את תבושי הצניסים האדומים עולים בשורה חותית אחת, ארוכה לאורך. יריתי כמסורף. קפצתי ממקלע למקלע. צעקתי "הידו!" לעצמי עם כל קליעה מוצלחת. פעלתי ככיתה שלמה. שלושה מקלעים ירו על האויב משלוש נקודות שונות. הם נפלו ועלו, נקצרו ובאו, הסתערו ונגדעו. עד שנוכחו. כי לא יוכלו לאויבם המבוצר, לאויביהם הפועלים בהצית-היסר מקלעים, עיניים, ברוכים ורימוניידי. אז נסוגו בשלישית והשעון ציין חמש ורבע. ובטרם הספיקו הם לחדש את הפגזת-הגבעה, נשמע מרחוק קולן של מכונות כבדות. התגבורת הגיעה לעזרת המחלקה שלא היתה קיימת עוד. אבל אני ניצלתי וקבלתי חופשה לירמיים. הבוקר הגעתי הנה אחרי נסיעה של חצי לילה בגיפ. עייף ומלוכלך סניתי לחפש את עדינה, חברתי של (המשך בעמוד 14)

כל החברים נפלו. נותרנו רק אנחנו, השלושה. שמעון-שימי, גבריאל-גבי ואני. חילי-הלגיון התקרבו ובאו דרך העצים שבמדרון. מתוך תהומות-המקלעים. מסר-אש צטוף מתוך תהומות-המקלעים. שכבנו בעמדה העמוקה, שלושה לוחמים אחרונים שנשארו בחיים ממחלקה העמדה. ניסו לגשת מהצד. התבוננתי בהם מבעד לאשנב-היריה. הם התקדמו בטרור ארוך, זולפים אש לתוך השיחים ומאחורי לעצים. עכשיו, כבואם מן הצד, נערכו מול המקלע שלי כשרת אחת הדוקה, חיל לצד קודמו. עתה אין מקום לטעות. כל כדור יפגע במטרה. לחצתי על ההדק. יריתי צרורות ארוכים ארוכים. לא אותם בני ארבעה-חמישה כדורים, אלא של "עש-רים ואחד" — עשרים ושתיים. לא — היו אלה צרורות שהריקו מדי פעם חצי מהסניט של ה-ברן. החיילים בצד ניסו להאזינים נפלו לארץ בתנועות מזורזות, מגוחכות. ראיתי קצין צעיר צועק משהו, סוקד על אנשיו. החלפתי מחסנית ושוב סחטתי את ההדק. הקיץ כסף פתע ברכי כיוצא במחול, התגלגל וגלש במדרון ככדור-משחק. האויב נדהם. כנראה לא ציפה להתנגדות רצינית לאחר ההפגזה הכבדה של הגבעה. חיליו פנו עורף ונסו. רצו במורד בלי סדר כשאני משלח בעקבותיהם את צרורותי, שהיו שוב קצרים יותר, כיוון שהמטרה היתה עכשיו חיליים בודדים. כשנעלמו מן העין במדרון התלול, כינסתי את המקלע והסתובבתי לאחור, לראות מה עושה שימי שבקצה השני וגבי שבמרכז-החפירה.

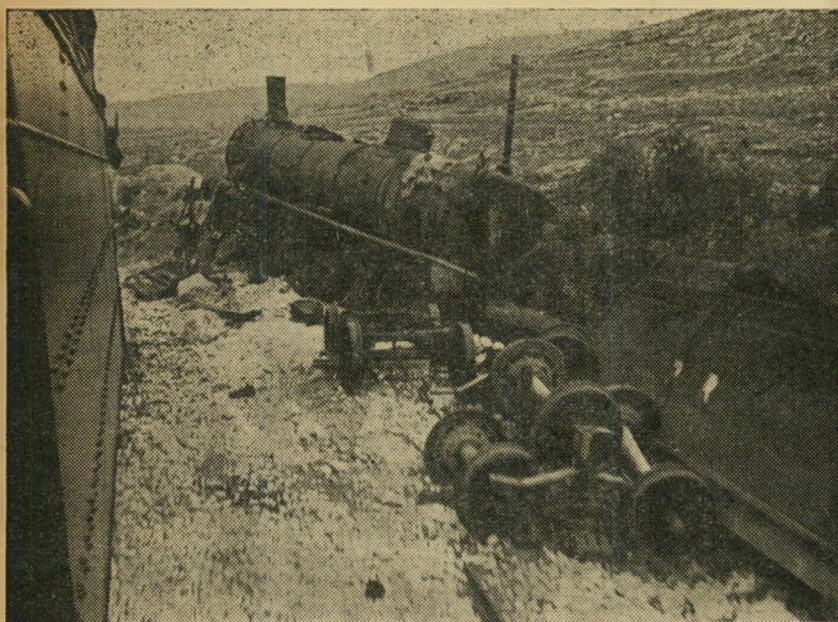
גבי שכב על צידו, מקופל קצת, ודם זב מבטנו. שימי כרע לידו וניסה לאמר לו משהו. התקרבתי והתכופפתי מצליו. גבי נשם בכבדות, נשימות מהירות וקטועות. עם כל שאיפת-אחור התעוותו פניו מכאב והדם סרץ מבטנו בורם מחדש. הנשימה קשתה עליו יותר ויותר. הוא נחנק בדמו וייסוריו ידעתי, כי סופו קרוב וקנאתי בו. אנו, שימי ואני, עוד נהיה חייבים להילחם בטרם יבוא סופנו. קמתי והצתי לפי גיב העשב במורד רחש חיים. הלגי יונרים חזרו להתקופו, אך הפעם היו זהירים יותר. הם זחלו בתוך העשב הגבוה, מפורזים בחזית רחבה. — שימי — אמרתי — הם באים! שימי התרומם באנחה, אחז במקלע וקרבו אליו מסטר מחסניות מלאות. — כמה זמן יקח הענין? — שאלני. — איני יודע, — השבתי — אם ישחק לנו המזל נוכל לעמוד עוד כעשרים רגע.

אלקטרופון
שורת השמול חדר
ה"ח רחוב צ'כוב

מחדר א' וייס — רב דבר
פוכן רשמי לאיזור צפון אי-רדיו His Masters Voice, ECKO
מבחר גדול במקלטים משומשים
מפירות מפורסמות.

תקליטים
לסטפון
אברהמסון
תל-אביב
רחוב בן-יהודה 9

ברכת הראשונה

הקטר ההפוך מימי המנדט. כשהביאו עלינו הבריטים את "התהדוּבוּהוּ" לא האמינו שתוך שנתיים נחדש את השירות הסדיר.

"בל הקרונות מובילים לירושלים..."

שלוש שיצאו לדרך...

ד"ח מן המפע בתחנת הריטוב.

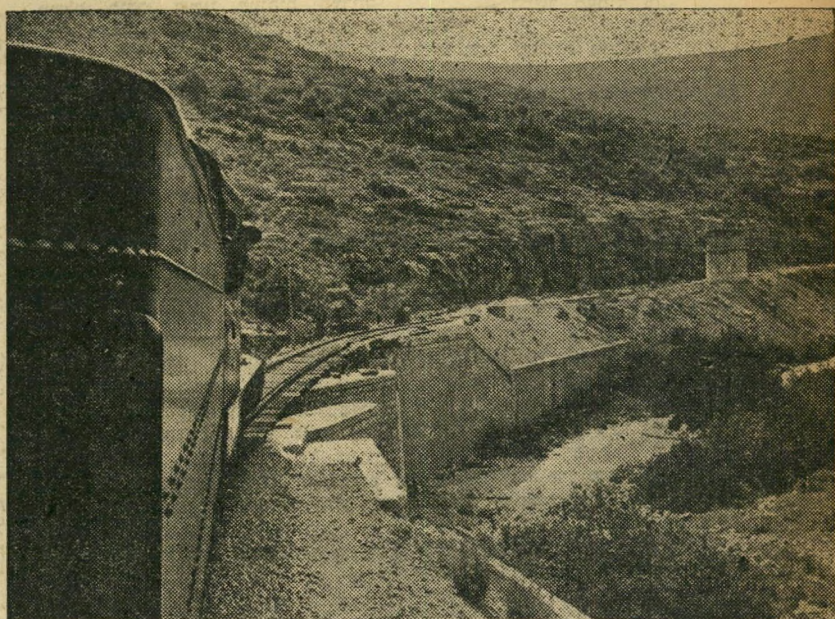

שר התחבורה בכבודו ובעצמו.

תל-אביב לירושלים

"מבקרתי-הכרטיסים" הראשונה מזה אלפיים שנה...

גשר שחובל ותוקן זה מקרוב.

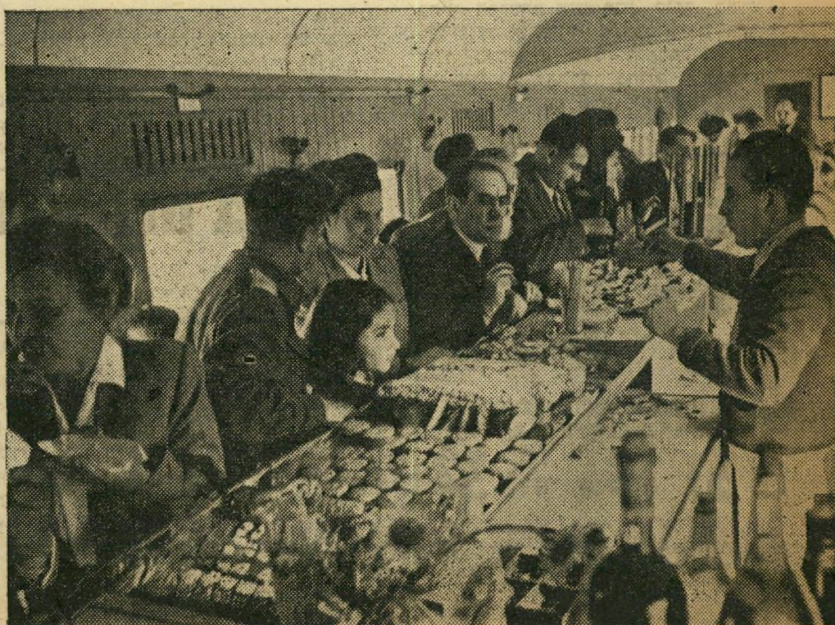
הצילומים : אילני

היו יושבים ומספרים ב"מבצע רכבת". שר התחבורה, מר ד. רמז, בחברת מנהל הרכבות בארץ, מר מ. פייקוביץ.

ירושלים בזקניה ובנעריה מקבילה את פני העולים מן חשפלה.

מוזנון, אם גם בנוסח "צנע", בקרון מיוחד.

הקרבות שקדמו למבצע אילת *

יום קיץ חם, כמעט לוהט, של אוקטובר. לפני ימים אחדים החלו הפעולות לשיחרורו של הנגב. יום לפני התחלת הפעולות סירתו בגליל. עברתי באזור המשלטים שלפני תרשיחא. זו נחשבה אז מבצרו של קאקגי בגליל המערבי. המשלטים היו שקטים, אף משועממים. האנשים רבצו מתחת לעצי שיזין נמוכים. מפעם לפעם נשמעו יריות בודדות. מישהו מאנשי צבא ההצלה ניקה את הרובה. בערב היינו בתרשיחא. נהרית היתה שקועה בהאפלה. באחד מבתי הקפה נגנו תקליטים. היו ריקודים. בעשר ושלושים נגשתי לראדיו שבחדרי במלון, נסיתי לקלוט את קול ישראל. זה לא היה קל. את החדשות בעברית הפסדתי בניסיונות לאתר את הגל. כשאתרתי היו כבר חדשות באנגלית. הערב הופצו אל ערישונקודות אחרות בנגב וברום. ובכן זה התחיל.

למחרת מהרגו דרומה. עד גדרה היו החיים במסלולם הרגיל. דרומה מגדרה החלה אותה ריקות, האופיינית לתחומים שמאחורי החזית בשעה של פעולות. הפעם, כשעוברת מכונת, היא עושה דרכה ביעף. הריקות הזו היא כמובן, ריקות למראית עין בלבד. בכל המרחב במרחק קילומטרים אחדים מאחורי קו הקרבות רבה הפעילות. יחידות היוודות מן המשלטים הקדמיים מחליטות כה, מתארגנות. כוחות נערכים לפעולה. בבקורות, בשל של עצי, יש יום אנשים. רצים עושים דרכם למשטרים וחוזרים אל המטות השונים המפוזרים במרחב. ובכל זאת למראית עין: אזור ריק. כי הכל מוסתר, ככל האפשר, והכל נעשה בדממה, והאלחוט חוסך בכח אדם.

כעבור יום הגעתי אל המשלטים הקדמיים. אין שום סימן המכיל את העורף הקדמי מן הקו הקדמי. שבו קיים מגע עם האויב. הפעולות היו בתקופת באורך קילומטרים רבים של החזית, בדרום ונגב. אותו יום, וביללות, היה נטוש מאבק קשה על המשלטים החולשים על הצומת של נגב. זה המפתח לנגב.

עברנו את קסטינה, הגענו למחנה ג'וליס. שעה קלה קודם לכן היינו במטה הקרבי של גבעתי. אנשי גבעתי לחמו במשלטי הצומת את קרבות הר-חאג' הגדולים. עם כל מהלומה שירדה מידע על ראשי המצרים היו נושאים על פניהם שמות קרבות מן העבר: גבעה 69, ואיבדים ואשדוד. המטה הקרבי היה מצוי במרחק כמה קילומטרים מן הכביש הראשי ולא היינו מוצאים את הדרך אליו ואת המטה עצמו אלמלא שוטר צבאי שסייע לנו בהסברות. רק חדשים אחדים עברו מאז קרבות הפלישה ומה נשתנה מצבה של

* פרק מ"שלושה חיצים" עד אילת, שיצא בימים אלה בהוצאת "ספרית הפועלים".

גבעתי. הפעם — מלאה תפקיד מכריע, יחד עם חטיבות אחרות, במאבק שמי שעה שהחל, היה כביר ומוחץ, הוצאה של יומה נועזת, הפעם — של צבא ישראל. מן המטה הקרבי חזרנו לכביש והגענו עד ג'וליס. כאן היה הכביש חסום מחסום תייל וזף הפנה אותנו שמאלה, אל המשלטים.

אל תפנו ימינה ושמאלה מן הדרך, מוקשים, הזהיר אותנו חייל.

מיד כשעלינו על דרך העפר באה לקראתנו מכונת. שיצאה מאזור ההר, וזית, וצריכים היינו, להצטמצם במסלול הצר של דרך העפר. שעה קלה נטלטלנו בדרך העפר, עד שהגענו לתחנה של עזרה ראשונה, אמבולנס, אהל, כמה חובשים. עוד כמה רגעים של נסיעה ואנו רואים מרחוק חייל על אוסנוע כשהוא מתרומם מן האדמה. סבורים היינו כי נפל בנפתולי הדרך.

כשהגענו עדין הורה לנו את הדרך אל המשלט הקדמי. כעבור דקות אחרות הצבנו את המכונת. עלינו ברגל אל סבור המשלט. הפעילות היתה מעטה אותה שעה. יחידות אחרות פעלו בשטח. יחידה אחת תפסה את משלט 113, ומצאה בו תאי ביצורים חזקים שאג"ש היה התבצרו בתוכם. אך ברגע שנכנסו החלו המצרים להפגין בתותחים את המשלט שהיה רק זמן קצר קודם לכן בידיהם. נראה כי הם טיחו גם את משלטיהם, לכל מקרה. מכאן ראינו את תמרות האבק שעלו ממשלט 113.

זה בסדר, החברה מוגנים היטב, אמר אחד מחיילי המשלט.

באותה שעה התרחש ממערב-דרום משהו אחר. כוח מצרי התרכז לא רחוק מן המשלט. להתקפה? לנסיגה? אין לדעת מה שירושה של כל התהוות מעין זו בתוך קו החזית היוגנמי. אבל אין נותנים להן להתרחות להתרחש. מבלי ליטול בהן חלק, תצפית התותחנים מוסרת מיד מן המשלט שבו אנו נמצאים לתותחים הנחבאים אישם בעורף את מקומה המדויק של התרכוזות האויב. כעבור זמן מה נשמע קול הרעם הראשון. סגונים עבריים מתחילים ליטול באזור הריכוז המצרי. במשלט נמשכים בינתיים חיי "חור-לין". הגיעו עתונים ואחד האנשים נוטל אותם לחלוקה. אנשים נחים, מישהו מסתובב מתוך עסקנות פעלתנית, עושה בכה ומסלל בכה. אנוניו יושבים ליד אחת השוחות ומשוחחים עם הסמג"ד, הוא סגן מסקד הגדוד. הוא מתאר את הנעשה בשטח, מסביר שטרן של התפר-צביות, מתוזה תכניות לעתיד הקרוב, היינו לילה. לפתע הוא נפנה מעמנו, מסתכל אל השמים הדרומיים ואומר: "חברה לחסירות, המטוסים המצריים באים".

אנחנו מסתכלים דרומה אל השמים הכחולים ורואים את שני המטוסים, ספיטפיירים, הממהרים אלינו. תחילה

אין לקבוע, כמובן, אם אלינו הם באים. אבל כעבור דקות ספורות, שעה שכל אנשי המשלט כבר היו מסותרים בחפירות, נתקרב זמום המטוסים.

מאותו רגע החלה אותה דממה מור-רה ואיומה, שאינה מצוייה אלא על משלט בודד, ששני מטוסים מצריים חגים מעליו, כשני עופות טרף, ומכוח גים עצמם לעוס עליו להשמידו. דממה ועוד דממה. ועוד דממה. האם פסחו עלינו, או רק מכוננים עצמם לדייק יותר בקליעתם? הגוף נדחק, בצפיפות, בכל שוחה יש כמה אנשים, להנמיך, להעמיק, להתחפר. ללא מחשבה תחילה, אינטטינקטיבית, מעשה חיה. ובתוך רגעים מעטים אלה של צפייה נשמע לפתע רעם אדיר: צרור פצצות ירד על המשלט. אנו נרשמים, נפחדים, מחליטים פים מלים, סימן שאנחנו חיים. אבל מה זה? אזני סתומות, מי מלא עפר, אני ממשש את גופי, אבק, עד העצמות. הרף האחר של הפצצות ויעזעז את אדמת המשלט. אנחנו מתחפרים יותר. המטוסים מתרחקים, עגים עגות סביב למשלט, חוזרים ומתקרבים, ושוב הרף. עוד צרור פצצות ירד על המשלט. לט, שוב הם חגים, מתרחקים, זמום נשמע עדיין, מתקרב ומתרחק חליפות, זנעלם. אבל הכל נשארים בחפירות, עד שנשמע קולו של סגן מסקד הגדוד השואל לשלום האנשים. אפשר כבר לקום. המטוסים נרחקו, נעלמו. אנחנו עולים, מאובקים, מן החפירות. כעבור רגע מתגלה כי חטירה אחת נעלמה. האנשים מתקרבים אל המקום: שומעים עים עוד אנתות מעטות וחלושות מתור-כה, ממהרים, לחפור, כדי לחץ את החי מן המתק. האחרים אינם משמיעים עוד קול. עדיין לא ידוע כמה אני שים גיטפו. מתחילים לברר, ובינתיים ניגשים המעשיים שבין האנשים לכריית הבור לקברים. אנחנו חוזרים אל תחת העורה הראשונה ומועיקים את האמבולנס אל המשלט. יורד הערב. עכשוויו אנו נוכרים ברובכ האוסנוע שנחרומם מן האדמה מאובק, לפני שעי לנו למשלט. הוא הופל בהדף של הפצצה קודמת. כעבור שעות אחדות שמעתי את הסקירה על פעולות היום בחזית ושם נאמר כי מטוסים של האויב ייב ניסו לבלום את התקדמות היחידות שלנו במשלטי הצומת. במשך היום הופצו משלטי הצומת על-ידי גלים של מטוסים. אנשינו עמדו איתנים מול ההפצצות ונכוננים לוינוקים נוספים לעבר מטרם. באותו לילה נכבשו עוד שני משלטים עיקריים של הצומת. כעבור יומיים ירדתי בשיריה הראשונה לנגב, כשכל המשלטים שבאזור הצומת — בידי צבא גבעתי. מבצר עיראק סואידאן איים משמאל לדרך, רעם התור-חמים נשמע ממגידל, אבל בקרבות המשלטים האלה הוכרעו גורלם של עיראק סואידאן, שנפלה לאחר מכן בפעולה נועזת לידי צבה ההגנה. כאן הוכרע גורלה של מגידל ואשדוד, כאן הוכרע גורלה של באר-שבעי, שנכבשה בהפתעה כעבור ימים אחדים. כך נפתח השער לנגב.

סינים לעסקנות הציבורית

(המשך מעמוד 5)

פעם, שכל מבשלת מוכשרת לנהל את המדינה. כונתו היתה לומר: יש לי צור סביבת חיים כזו, אשר בה יוכל כל אחד לפתח את כוחותיו וסגולותיו הטבעיות, המונחים ביסוד אישיותו. בחברה דימוקרטית יש חשיבות רבה להפעלת כל אדם והגברת אחריותו של כל יחיד בתוכה, עיי שילובו בפעולה ציבורית הקרובה לרוחו ונפשו. סוד העסקנות הוא בידיעת המידה הנכונה, ואנשים רבים — נעליה-עסקנות שלהם גדולת הרבה יותר מרג-ליהם. הציניקן הרואה בעסקני כל תנועה את כל מספר חברי התנועה כולה, נוקט, כמובן, גוומה גדולה. או-לם דעה זו מוצאת לה לאט-לאט מהל-כים. הכל מרכוז בידי יחידים, הם המנהיגים והמונהגים. עסקן הנכנס לעסקנות מסוימת, אין סיכוי רב להחלפתו במישהו המתאים יותר ממנו לתפקידו; הוא מרכוז ומנהל ענייניו מעניינים שר-הגיע זמן לקבוע סייגים מסוימים בעסקנים. אין איש יכול להיות ב"כ מפלגה מסוימת בעשרות מוסדות אלא אך ורק באחד או שניים; אין איש צריך לרכוז עשרות עניינים. — יתמסר כל אחד לתפקיד מסויים, יתמחה בו, ידאג להעלותו, ואל תיפך אצ-לנו השטחיות לשיטה. על העסקן להקדיש עתים לתורה, להתרכיז זות פנימית ולא לשהות תמיד במהומות של ישיבות וועדות. הפוליטיקה היא עסק מעסקי החיים, ועסק נכבד עד מאד, ומשום כך — טעון לימוד רציני.

אחד המיינסטרים האמריקנים הטיף פעם מוסר לאברהם לינקולן, שנקט זמן-מה לפני כן עמדה אחרת באיזה ענין. "נכון מאד" — השיב לינקולן — "שיניתי את דעתי. רע ומר היה גורלי, לולא למדתי היום משהו חדש, שלא ידעתי אתמול".

העסקן המסור צריך לבטא שאיפות של המונים אילמים חסרי כוח הדיבור. רבבות אנשים שואפים וחולמים למה שהוא יפה, בלי להגדיר בדיוק את מהות שאיפתם. הקשר החי עם ההמונים, מציאת מסילות בלבבותיהם, יכול לשמש מקור של ברכה עליונה, שעל-ידו תגדל יכלתו הנפשית של כל עסקן. אולם מה מועט הוא מספר העסקנים המעלים את העם, ומה גדול מספר העסקנים היוודים אליו.

זאת ועוד. אין עסקנות יכולה להיות מקצוע אדם. עסקן צריך להיות בחייו הפרטיים איש מדע, סופר, משורר, פועל או פקיד, שלאחר מלוי תפקידו בעסקנות יוכל להתרחק ממנה בלי מרידות, להתמסר בחזרה למקצועו, ליצור ולמצוא בו את סיפוקו.

יהודה חברה לאחריות ובטחון בע"מ

משרד ראשי: רח' אלנבי 120, תל-אביב

מאז מרכוז ליום 30 ביוני 1949

ק"י	פסיב	ק"י	אקטיב
129,000.—	הון המניות	80,577.—	מוזמנים בקפה ובבנקים
18,000.—	קרן שמורה	167,408.—	גירות ערך
542,711.—	קרנות ביטוח	63,233.—	הלוואות על פוליסות החברה
7,048.—	תביעות מאושרות או תלויות	151,279.—	משכנתאות והלוואות למוסדות
142,359.—	סקדונות חברות ביטוח משנה	166,278.—	גכסי ולא נייד
41,510.—	זכאים, יתרות זכות ורבות למפרע	60,196.—	חברות בטוח, פרמיות לגביה ושונים
3,125.—	דיבידנדה לבעלי מניות בכורה	198,009.—	קרנות ביטוח משנה
3,228.—	יתרת הרווח	1.—	רהיטים וציוד
886,981.—		886,981.—	

בית הקוסמטיקה

הלנה טרכמן

פרופיסור האוניברסיטה ליופי, סדיב פריס

37 תל-אביב 37

תפוקים מתוצרת צרפתית הדישה. טפול בעור הפנים לפי שיטה חרשה. בכל יום ג' התיעצות קוסמטית - חינם

מר רוקח מסביר מדוע לא נערכה ה"עדלירע"

ברחוב היה חמסין וכחודר עבודתו של ראש עיריית תל אביב, בביתו נשבה רוח צוננת.

"תיקי העיניים", שמר רוקח נושא אתו כחפץ בלינתק מן העירייה הביתה וחזרה, נראו כערמת כתובים, שעובדות ומספרים משמשים בהם בערבוביה. כך אני נח כביתי, בחיק משפחתי וביום מנוחה, כביכול, — הוא יום הסורים — העיר באזני זה האיש, שאני כשלעצמי, אינני יכול לתארו שלא בעבודה מתמדת.

פורים היום — השיבותי ואתה, מר רוקח, לא נתת השנה להמוני התושבים בתל אביב והסביבה את ההזדמנות לחגוג את החג הזה בפומבי, בהילולא וחינוגא. הידוע לך לפחות, שלא מעטים הם אורחי עירך, הרוגזים עליך על שמנעת מהם גם השנה את "שע" שועי מהאיכפת", כפי שהיו מכנים אותם בימים ההם. מדוע לא הכרות על קיום ה"עדלירע"?

אני משער, שיש רוגזים ואני מוכן אף להסכים שמספרם אינו קטן. אך מעיד אני עלי שמים וארץ, כי הדבר היה לעת עתה בלתי אפשרי, הפעם שמחו לפחות התינוקות דבית רבן.

אמנם נכון, כבוד ראש העירייה, שילדינו נתנו פורקן לרחשי ליבם על ש"המן הרשע נתלה על העץ וליהודים היתה אורה ושמחה", אך גם המבוגרים ביקשו הפעם אחירה של הילולא, רצון להתפרק ממתחות כל ימי השנה. וסעי נתם היתה ברורה: קמה מדינת ישראל ואין עוד מלחמה בישראל, ראשים, איפוא, בני ישראל קצת לשמות. שכן על מבע השמחה בלב אין עדיין כרטיסי צנע!

צדקת כדברך, ססק ראש העיר, אך מה אעשה ואין עדיין בתל אביב מקום פומבי צבורי מתאים לכינוס רבבות אדם לשם שמחה של "מה איכפת". חססנו ולא מצאנו. ולסכן שלום רבבות אנשים, נשים וטף לא רציתי. במקרה כזה היה כשלון "מבצע פורים" בתל אביב משולב, ללא ספק, בסכנת נפשות. רגע קט נשתחק מר רוקח והוסיף בגילורילב: — יודע אתה שבעוד מועד באתי בדברים עם מר ברוך אנדתי לשם בירור האפשרויות הסכנות-הארי-גוניות-המעשיות לעריכת העדלירע, ואף תקציב מתאים הייתי מוצא למטרה זו, אך צד המקום בעירנו, ו"הוה!" ומדוע לא ניצלתי את מגרש רחב הידים, שבו נערך בשעתו המסגן הצבאי (סמוך לכביש פתח תקוה — בקרבת גליליגל) והרי לכל הדעות יש שם מקום לרבים?

גם מגרש זה — שהוא אגב לא ברשות העירייה — לא הוכשר לתפקיד זה. מוטב שאורחי העיר יצטערו על ארעירכת העדלירע בכלל מאשר על כשלוננו ועל סכנת הנפשות, שהיתה בלי ספק כרוכה בעריכתו.

ומה הלאה? — שאלתי. אנו נבנה כעת (ובעוד מועד!) איצ"טדיון מותאם לתפקידים כאלה, שיהיה בו מקום לרבבות רבות. בוחנים כעת את מרחב השטח ואולי אף נקיים שות"פנות עם רמת גן. ואז ישמחו הבריות כאחת נפשם.

גם לילדינו לא נתנה העירייה את אשר ביקשו לקבל. למזלנו מגלים תינור קות דבית רבן שלנו במקרים כאלה יומה עצמית, מבלי לבקש אסמכתא לגילויי שמחתם בסידורים ארגוניים רש"מיים. והם שעוררו אצל המבוגרים, אם לא הילולא שבלב, הרי לפחות חיוך שבמתק שפתיים.

נקחה שגם להם ינתן כל אשר מגיע

בנייה הפאסאג' החדש

בית ועד הקהילה

צילומים: ארז

קומה, שכן גבנונה עדיין התנשא על כתפה הימנית והיא פרצה בבכי בקול נהי ממעמקי לבה. את המסכה יכלה להרחיק מפניה, אך לא את גבנונה.

נזכרתי באותו מעמד, שלפני מאות בשנים, נוהגים היו מלכי צרפת להתכבד על-ידי ליצנים גיבנים, שניחחו לפני כסא המלוכה. אותם גיבנים-ליצנים קיבלו שכרם מלפני השליט, ואילו "המכשפה הקטנה" מיפו חסכה פת לחמה במשך זמן רב כדי לקנות לה מסכה ולברר דעתה לפחות יום אחד בשנה...

OK 517

כמו חדש!

רך ביותר ושעיר אחרי טבילה קלה עם טקסטיל שמפו העדין ללא האל-קלי. אין קמטים, אין התכווצות של הצמר. אכן — אין טוב יותר לנקות וספול בדברי צמר שלך מאשר

נוהסנויל
מאפו

המפיצים היחידים: חברת נורית בע"מ

ה. לפיר "המכשפה הקטנה" בפורים...

חחים שהתגרו בה מכל צד, בין שהיו מחופשים ובין שהיו פניהם מגולות. רבו בזמן שהתנופף המקל צעקה המכ"שמה הקטנה בקול נקוב: "לך, לך!" אך ככל שהרבה המקל להתנופף וכל שהתאמצה הקטנה לצעוק, הירבו הפר"חחים לצחוק וניסו לגעת בגבנונה.

אך הדבר לא עלה בידם, כי ברגע שנכון היה אחד מרודפיה לתפוס אותה, היפתה המכשפה הקטנה את ראשה ומסתירה את גבנונה ומאימת במקלה במלוא המרץ.

מלח קטן, מלא תעוזה כשוודיים, ניצל את תנועת-סיבובה והניח במפי תיע את כל אצבעותיו על גבנונה.

עד מה צחקו האנשים — ילדים ומבוגרים, הדיירים והעוברים-ושבים! במיוחד עשו זאת בשעה שהשמיעה המכשפה קול צוחה כעורה וחדה כפל כפליים בהרימה את מקלה כלפי מעלה. המלח צנח בישיבה על הקרקע ומרוב תמהון לא יכול אף לבכות. ואז נמלטה המכשפה הקטנה בכל כוחה ובמהירות האפשרית, כשניתך עליה מטר צחוקם של האנשים. היא לא הסבה את ראשה, אך הפנתה את כל גופה לאחור, עד אבדן שהי משקלה ממש, כל אימת שרצתה לראותם מתחת לגבנונה.

כך היתה מהלכת כל הזמן שוחחה, כשהיא מנתרת עד שהגיעה לאיזור ההרוס, ששם אין התלמידים משחקים ביום זה, מחשש שילכלכו את תלבוש-תיהם היפות, או משום שיש ברצונם להזיז עיניהם בתלבושתם של אחרים. היא נכנסה בינות ההריסות דרך שער בודד ונשענה על אחד הקירות.

ואז נשרו הדמעות, שנוצצו במשך זמן רב מאחורי עיני המסכה המאו-פרת, על סנתרה. המכשפה הקטנה עמדה לחוצה אל הקיר, לא בזקיפות

ראיתי את הקארניבל בניצה שבצר"פת, ועל כן איני מהסס לקבוע, שקאר"ניבל פורים בתל-אביב שונה ממנו בשל שפע הנעורים שבו. זמן רב לפני החג מרבים הקטנים והגדולים לחשוב על מסכותיהם, חלונות הראווה עמוסי הב"דים הצבעוניים והסרטים, מכינים את תלבושתיהם לנשפי הפורים בסודיות גדולה. הרעשנים הם הפותחים את החג. ברחוב הומה קהל צוהל — נערים מת"חפשים לנערות ונערות — לנערים, לנ"שים ערביות, שייכים, נשות חצר-מלכות וטוריאדורים, ליצנים, פייות, מלכים, פיראטים, בקיצור — עולם הנוער מאר"סר, מכוסה מסכות, עטור שפמים ומררש.

אי אפשר למנות את כל התלבושות העוברות בסך ביום זה ברחוב. מרגיש אתה במחופשים בטחון עצמי רב עד שאתה מסיר מפניהם את המסכה.

עשירים ועניים — הכל חוגגים. כל אחד חפץ להיראות מגוחך, לעורר צחוק בבריות ומעל לכל לצחוק לזו-לתי.

בפורים זה נקלעתי לאחד הרחובות ביפו ושם ראיתי ילדה קטנה המחופשת למכשפה. על כתפיה הצנומות התנשאה גבנת איומה, שלא נחה כאמצע גבה, אלא גטתה ימינה קמעה; היא צעדה, או יותר נכון ניתרה, כשראשה נוטה כלפי מטה, מכוסה צעיף דהוי ובידה מקל. מקל זה, שנתכתן לסמל הליכה כבודה, התנופף באותו רגע באוויר על ימין ועל שמאל, כדי לגרש את הפר-

להם בפורים הבא, וישמחו בני תל אביב המבוגרים והצעירים גם יחד וב"צחתא. אנו נחזיר את עטרת חרות פורים ליושנה ואת ה"עדלירע" לקד"מותה.

בוא יבוא היום.

אהבה גנובה

(המשך מעמוד 9)

התמונה צולמה על ידי התקפה קשה על הר טוב. המגינים מופיעים כאן בתלבושת הצבאית של אותם הימים. מצב רוחם נראה מרוסס. הקוראים מתבקשים להציע לתמונה כותרת שתתאים להנך הרך הוות של אותה תקופה. הכרזת המתאימה ביותר תזכה את שולחנה בלדיה ישראלית.

שימי חברו. הוא לא ידע, כי שמעון היה מוטל כבר מת. ואני לא ידעתי שלא אלי מכתבים דבריו. ועדינה לא ידעה, כי אינני שמעון, כי אינני חברו כנפשו של אהובה, אלא סגנו במחלקה ותו לא.

לא אלי נמשכה עדינה. היא נמשכה לשימי, אשר היה מונח זה יומיים בבית-קברות ארעי בחזית לטרון. היא נתרפקה על ידידו של ארון גופה ונשמתה.

כל הדרך הארוכה למחנה חיכתי אל עצמי, עד שחילת צעירה, שחורת שער ונחמדה, אשר ישבה מולי במכוני גית, דימתה, כי אליה אני מחייך והשיבה בחיוך.

ואו פרצתי שוב בצחוק סוער וקרי לני, לתמהון כל הנוסעים.

לתועלת התיירים והנוסעים

פאטרא ניום סרוים ("יו"ל ע"י סוכנות הנסיעות פאטרא), היא חוברת צנועה השואפת לספק לחלק ניכר מקהל הנוסעים ידיעות על תיירות, נסיעות והובלות שונות, וכמו כן, ידיעות בעלות ערך ועניין לאלה המבקרים עתה ואשר יבקר בעתיד בארצנו.

חלק מהחברת מוקדש לחומר עובדתי — ללוח השעות של אירונים וכד', למחירי נסיעות וטיסות; והחלק השני לבעיות שבהן נתקל התייר בתנאינו המיוחדים, למרות נסיונו הרב בנסיעות רבות. החוברת מציינת את הקשיים הרבים הכרוכים בעליה ובקליטה ההמונית ואת ההתפתחות העצומה של המדינה הקטנה בתקופה כה קצרה.

מאחר שסוכנות נסיעות פאטרא מטפלת בסדורי נסיעות הצליינים לארץ (הקבוצה הראשונה הגיעה ארצה זה לא כבר והסדורים עלו יפה), תקדיש חוברת החדשות חלק קטן גם לבעיות הצלייניות. הידיעות הנמסרות הן קצרות ומשמעות רק כדי להבהיר את הבעיות היומיומיות של ארצנו, כפי שרואה אותן התייר.

פאטרא ניום סרוים נשלח חנם לסוכני נסיעות, ציריות ישראל, לילות, מוסדות ציוניים, תנועות נוער, ספריות ותחנות שדור בעולם כולו.

מכתבי הערכה רבים על החוברת, אשר תוכנה הנו קצר ונוח לקריאה, נתקבלו ממקומות שונים וכתוצאה מכך מודפסת עתה החוברת בכ-5000 העותקים מדי חודש בחודשו — התקדמות רבה מאז הוציאה פאטרא רק לוח ידיעות קצר.

כמו אצל עגלה צעירה. נכנסנו לחדר המוכר, שצללים משחקים כל היום על רצפתו. היא הראתה על הכורסה שזכרתי בה היטב...

...שעות עברו. הכאב סר אט אט מפניה.

— כך? — אמרה לבסוף — הוא איננו עוד. ואני נשארת בחיים. ככה.

קמתי וניגשתי אליה. אחותי בכתפיה ולא מצאתי מלה טובה להגיד לה.

— אני יודעת מה טוב לך, — הקדימה אותי — הוא כתב לי על אודותיך הכל.

תמהתי במקצת. גבי ואני היינו חברים, כמו כן, אבל לא הייתי מניח שהוא יכתוב ויספר לעדינה עלי. ובפרט — טוב לך. אני וטוב לך! הה, הה. בדיחה מוצלחת.

הזמן חלף מבלי שנחוש בו. הצללים מנו מזרחתי, החדר הצהיב, האפיר והש"ח, הלילה פשט בעיר. לא רצינו לאכול, לא רצינו לאמנה. רק אותו רצינו לזכור, לזכור ולקיים את משאלתו האחרונה, משאלת-ערשדו של מי שהיה מפקד-יחידתי ומפקד-גשמתה של עדינה.

גבי לא הגויס. היא היתה באמת נפלאה! גוף סוער ונשמה צמאה. חזרתי שוב ושוב להשקיש את הלהט שזרם בעורקיה ולרוח את צמאונה. היא קיבלה אותי כאילו הייתי גבי עצמו. ברגעים הקצרים שבין סערה לסערה השתוממתי על כך. האמנם אהב והעריץ אותי גבי כל-כך עד שתאר אותי לפניה בדמות מלאך? ידעתי שהוא העריץ את שימי, שימי שהיה הטוב שבאנשי המחלקה. אבל אותי?

היא פשטה צווארה לקראתי, התימתה עד שחשתי שתי תלוליות משחקות על סנטרי. צחקתי בלי קול. חשבתי על כך, שהבוקר מתקרב ועם ערב עלי לצאת שוב לדרך, לחזור למחנה. ועם מחשבה זו נודמתי.

...לפנות-ערב העירה אותי. בקושי זכרתי היכן אני נמצא. זכרתי רק זאת שבשבוע ממתנה לי המכונית וכי מאת מול בשעת-בוקר מוקמת לא בא דבר אל פי. ובכל זאת לא רעבתי לחם. רק אליה רעבתי. התרוממתי ואחזתי בה. זרועותי הקיפוה סביב למתניה.

— שלום, עדינה! — אמרתי — נראה שוב ושוב... אם אחיה.

— שלום, — לחשה היא — שלום, שימי!

...כשילתי החוצה כשיכור. ישבתי על שפת-המדרכה ושפשפתי עיני להר. כיח לעצמי שאיני חולם. אחר-כך פרצתי בצחוק צוהל. לועג וקמתי להגיע אל המכונית בנמ...
...גבי ושימי היו חברים ולבבים, רעים נאמנים. כשגסס גבי, דיכר אל

דים. את המפקדים המצוחצחים, לובשי הדרגות, של הפלוגה החדשה, החזרנו לבין הטוראים. הם מחו, אבל מפקד הפלוגה שלנו הביט בהם בלעג וצחק: — כשנגיע לבתים הראשונים של הכפר, תוכלו להתמרד. ועכשיו — קדימה!

הרימונו את הכלים הדרוכים וה"מפקדים" המצוחצחים נכנעו ונכנסו אל בין פיקודיהם. בתשע יצאנו בשנית לדיר-אבון. כל אבן צעקה אלינו: "נקם! נקם!" כל שיח קרא: "דם! דם!" ההתקפה החלה בעשר ושש דקות ובעשר וחמישים דקות כבר רבצנו שלשנו אפרדקן על מיטה רחבה בביתו של מוכתר-הכפר והנחנו את רגלנו על אדן-החלון, כשהנשק מוטל בערימה באמצע-החדר. נחנו לאחור הקרב האכזרי, אך הקצר. נמנמנו כמעט בקרירות בית-האבן. גבי הושיט ידו למימיה, גמע ממנה ואמר:

"כמה היא אוהבת קרירות-אבן! פעם בלינו לילה במערה..."

אני לא הקשבתי יותר. נרדמתי מעייפות הגוף והנפש.

כל זה אירע מזמן, במשך שבועות רבים וארוכים. עכשיו עמדתי לפני פתח הבית הגדול שעדינה גרה בקומת-הקרקע שלו. הכל היה ידוע ומוכר לי: הרחוב, הבניין, החצר עם הפרחים, עם המטפסים העולים אל החלון ושומרים תמיד על קרירותו של החדר.

צעדתי מבלי להתבונן כלל סביבי. ידעתי כל אבן, כל מדרגה. לא התבוזנתי ברדתי במדרגות. רק מניתי: אחת, שתיים, שלוש, ארבע. רק צלצלתי בפעמון ושמעתי את קול-הצעדים המוכר לי כל-כך. הדלת נפתחה והיא הרי סיעה כאשר ידעתי זה כמה. גוף גבוה במקצת, פנים חדים בקצה, שערות חומות מטולסלות נופלות על הכתפיים המעוגלים. חזה תלול, מותח את החולצה הדקה לפנים ומעט לצדדים. ידיים מחוסבות יפה, מתניים גמישות. ירכיים מלאות, אבל רחוקות משופן.

— שלום! — אמרתי וחייכתי כאשר אוהבת היא.

— שלום, בוי! — השיבה בחיוך.

— באתי מגבריק, — אמרתי, משתמש בכינוי-החיה שבו נהגה לכונותו.

— מגבריק? ובכן, אתה הוא זה? אני שמחה מאד. הוא כתב לי עליך כל-כך הרבה. בוא, בבקשה, היכנס!

צעדתי אחריה. ירכיה נעו בשבובות

גבי, שצויתי עלייך מפקדי הגוסס להיות לה לחבר.

מימי לא ראיתי, אך הכר הכרתי אותה יותר משידעתה אמה יולדתה. במשך שעות וימים ושבועות של רביצה בחפירות, של נסיגה אפורה ומוזמה, של שכבה באוהל עלוב, שמעתי עליה את כל מה שאפשר לספר על אודות בן-אדם. היינו שוכבים, גבי, שימי ואני, באשר שכבנו והוא, גבי, מפקד המחלקה, מספר באזני שני סגניו על עדינה שלו. סיפר על מראה, צורתה, אורח-חיה, מנהגיה. סיפר כיצד היתה מתרפקת עליו, נלחצת לחזהו, נעה מצד לצד כחוליה שמנומת, פושטת צוואר לנשיקותיו הלוהטות. סיפר עליה את האישי ביותר, הפרטי מכל, את הידוע רק לאדם אחד ויחיד בעולם.

ידעתי את פניה, תנועותיה, מצעדה, ועד המאכלים האהובים עליה. ידעתי אפילו את הדבר הכמוס כל-כך, דבר שאפילו אהובה של נערה אינו לומד אותו אלא במשך שבועות וירחים. ידעתי את נקודת-התורפה שלה!

על כך סיפר לנו פעם גבי, בשעה שחזרנו מהתקפה על דיר-אבון וכל הפלוגה אשר מנתה בצאתה מאה וש' לוחים לוחמים, הצטמצמה כדי מחלקה אחת ובעת המפקד קפץ האחרון שב' שורה ל"דום", הקיש עקב בעקב וקרא בקול צחוק עצבני:

— שלושים ושמונה! אחרון, אדוני המפקד! היתר כבשו את באב-אללה ("שערי-אלהים" — ג'נרל)!

שכבנו מפורקים בשדה ששימש לנו כמקום-חנייה ארעי וגבי סיפר זאת לשימי ולי.

אחר-כך, כששקעה השמש, הצטופפנו שלשנתו ליד מדורה קטנה שהבערנו, העמדנו את הקפה לרתוח בתוך קופסת-בשר גבוהה וגבי המשיך לספר.

הקפה רתח ובוועות-שומן צפו עלי. אחותי בקופסה בחתיכת-בד לניקוי רובים ויצקתי מהמשקה המהביל לתוך ספל-הפח האחד שהיה לנו. איש איש מאתנו לגם לגימה קטנה והעביר את הספל לחברו. שתינו והמשקה לא עורר אותנו, אלא הגביר את העייפות. הדיבוק ריסיס והטילנו לארץ כאילו היה זה יין. שכבנו צפופים, התכסינו במעי לים הצבאיים וביריעות-אוהל שמצא גבי אישם ובטרם נרדמו הפליג ברחשי געגועים לאהבת עדינה.

...למחרת בבוקר הגיעה למקום פלוגת-טירונים. החתיקים מונו מיד למפקד

אימפרסריו: ב. גילאון (גוריצ'קוב) - ק. גינצבורג

מתכבדים להציג

את הכנר העולמי ואת אחותו הפסנתרנית העהוללת

יהודי וחפציבה מנוחין

רק 5 קונצרטים בישראל:

בתל-אביב: 17/4, 18/4, 13/4

בירושלים: 19/4

בחיפה: 20/4

פרטים יבואו

נשים אבלות / מאת חוה ברנר

רוח בלי להוציא הגה. רק אחרי 10 ימים מותר להם לשוב לכפרם. במקומות רבים מקובל המנהג של התנזרות ממאכלי בשר. ובמקומות אחרים נגזרת על האשה שתיקה מוחלטת עד שיגיע המת למלכת המתים. ודרך זו אינה קצרה כל עיקר. היא נמשכת לפעמים שבועות ואפילו חדשים. וכל אותו זמן אסור לאשה להוציא מלה מפיה. אך כנראה שדרכה של האשה אל ממלכת המתים קצרה הרבה יותר, עד שאין בנמצא כמעט מקום בעולם, שבו מתאבל הבעל על אשתו יותר משבעה-שמונה ימים. או שמא ראה מישהו גבר אבל הלבוש כלי שחורים?

פינת היין שלנו

מה בין מים ליין?
ישבנו בחבורת רעים ושוחחנו על הגוון הגוון הזה, התוסס ומחמיר ומגוז את המעיים, המעלה טעם תפל על הלשון, בחיך ובג' רון, עד שקם אחד פיקח ואמר: — אין לכם משקה טוב מן המים...
— המים? המים הפשוטים?
— כן... המים הפשוטים!
— והחיידיקים מה יהא עליהם?
— שאל אחד מהחבורה.
— החיידיקים? — השיב אותו פיקח — אבל הן אני מרתיח את המים...
— המ... כך... ואחר כך?
אחר כך? — המשיך הפיקח — אחר כך אני מסגן אותם...
בחרר היו נוכחים גם שני רופאים, שלושה רוקחים וארבע „אחיות“. הכל נתקרבו, עשו אז ניהם כאפרכסת:
— נו, ואז?
ואז — סיים הבחור הפיקח — אני שותה יין!

סטיריקון

כמה לחי וסטירה צבורית
אהל שם, תל אביב
יום חמישי 9.3.50 ב-8.30 בערב

הצגת בכורה
בינו לבין עצמו...
דין וחשבון ב-21 סעיפים
המחברים:

ה. אביחנן, י. אורלנד,
א. לוינסון, וי. מוסינזון

ההצגה: זנון ורדן
בובונים פוליטיים: א. שלין
הנהלה מוסיקלית:
הגב' ב. סינקלסטין

המנהל: ב. גילאון (גוריצקיוב)
כרטיסים במשרד „ארמון“ הס 4
ובערב ההצגה בקפת „אהל שם“

מאז ומעולם היפלו החוק והמנהג אותנו, הנשים, לרעה. בכתוב ובעל פה, בדת ובחיי החולין — בכל הדורות מעטות היו זכויות האשה, מי אינו יודע על צרת האלמנות הממתינות שנים על שנים לייבום. או את סבל העגונות הענוגות הכבולות בנושואין עם בעל שנעלם לעולם. ולא רק בעמנו, אלא בכל העולם כולו. כמה מלחמות לחמה האשה עד שהשיגה את זכותה ללימוד ולהשכלה? כמה שנים עברו עד שנתחן לפניו שערי המדע, האוניברסיטאות, בתי הספר המקצועיים והאפשרות לעיסוק במקצועות אלה? וכמה נמשך המאבק — שטרם הסתיים — על זכות בחירה לאשה! זכות שטרם הושגה אפילו בכל הארצות המתקדמות! והי אפשרויות לשמש במשרות צבוריות מוגבלות אף הן עד היום! גם היום מתייחסים בלעג לאשה העוסקת במסחר באורח עצמאי ולא כעוזרת לבעלה; רק המלחמה האחרונה פתחה לרווחה את שערי בחי החרושת למכונות והתעשייה הכבדה לפני האשה. והשרות בצבא? האם לא רבים עוד היום השורלים את זכות האשה לשרת את ארצה בצבא?

אך לא רק בחיים מקופחת זכות האשה, אלא גם אחרי מותה, במנהגי האבלות. רבים ושונים הם מנהגי האבלות בעולם, אך כולם, או כמעט כולם מכוונים לאבל אחרי הבעל או האב שהלך בדרך כל הארץ ולא אחרי האשה. האשה — תפקידה להתאבל, להעצב, למרוט שערתיה — אך אחרי מותה אין חובת אבלות חלה לא על הבעל ולא על המשפחה. ואם יש נוהג להתאבל אחרי אשה, הרי אין האבל נמשך יותר מימים מספר.

לעומת זאת, הבה נראה איך מתאבלות הנשים בכל חלקי העולם על מות בעליהן.

היהודים — או כיתות דתיות מסויימות בין היהודים — טוברים שהאשה חייבת ללכת עם בעלה אל כל אשר ילך. ואם הוא נפטר — סימן הוא שגם עליה ללכת בדרך כל אדם; בטקס מפואר הם מעלים את האשה באש. מנהג מקובל הוא שהאשה גוזזת את שפחה ומניחה אותו בקבר בעלה. אך רבים השבטים שבהם האשה מכה את עצמה עד זוב דם, שורטת בגופה ואפילו מטילה בו מום, כגון כריתת אצבע, ומזה את דמה על גוף המת. את החלק הכרות טומנים בקבר. ישנם מקומות שבהם האשה שורפת את שער ראשה. ידוע ומקובל עדיין בעולם הלא-חברתי המנהג של שכירת מקוננות, במאלטה, למשל, נוהגות המקוננות להיכנס אל בית הנפטר, כשהן לובשות בגדי אבל ארוכים, ובהכנסן הן שוברות או מקלקלות משהו מרכוש הנפטר, נופלות על ברכיהן, שרות שירי שבח למת, גוזזות מעט משערן ומפזרות אותו על פני הארון.

האבלות מתבטאת בסיגופים שונים אחרי הקבורה, כמו התנזרות ממאכלים שונים, מטיל ברחובות ומכל גילויי שמחה. ישנם מקומות בהם נמנעות הנשים מלצאת החוצה במשך 100 יום. הן יושבות בביתן עטופות שחור רים, ופניהן מוסתרים, הן מקוננות וצמות.

בני שבט אחד, מילידי אמריקה הדרומית נוהגים להשאיר את האלמנה ששה שבועות באותה הסוכה בה נקבר המת. בכל מאכליה היא נותנת אטר, בשבט זה מתאבלים גם הבנים על האב. הם שוהים בסוכותיהם יומיים כשהם ערומים ובלא מזון ולאחר שהם חובלים בגופם יוצאים הם אל המדבר ויושבים יומיים בחפירה שנחפרה במי יחד, בלי כל אוכל, ורק ביום השלישי לשיבתם מביאים להם ידידיהם מזון, מניחים אותו על ידם וממהרים לבי

תערוכה נודדת של אמנים יהודים בחיפה

בחיפה נפתחה מטעם ועדת התרבות של ההסתדרות ותחת חסות הקונגרס היהודי העולמי, באולם „ביתנו“, התערוכה הנודדת של אמנים יהודים בצרפת. מארגנת התערוכה היא גב' יוריקה מן, שאת פעילותה הזכרנו כבר. צריך לציין שועדת התרבות נגשה מתוך התלהבות לטידור התערוכה ולא חסכה הוצאות ומאמצים להגיש כל עזרה לגברת מן. הוקם לשם כך אולם בד מיוחד והתערוכה נפתחה במעמד אישי המדינה, העיר ונכבדי המוסדות. מספר המבקרים — מכל השכבות והגילים — הגיע לכמה אלפים. גם מחוץ לעיר, במיוחד מיקיבוצים, הגיעו אנשים. פתח מר פינסק. שמע התערוכה הגיע גם לירושלים ולת"א וגם כאן מחכים לבוא המטען האמנותי הזה. התערוכה תחייים בירושלים במרץ ובת"א בראשית אפריל.

בתמונה: הגב' יוריקה מן, בעזרת ציירים וידידים, מוציאה מן הארגונים את התמונות ותולה אותן על הכתלים. על הסולם: יוריקה מן, לידה הציירים שמידט, איצקוביץ, רעיוני (במרכז) ומשמאל: פוגלסון ורפפורט, חובבי אמנות בחיפה.

קולנוע **CINEMA**

תמרה
Tamar

נפתח

עם הצלחתו העולמית הגרנדיוזית של קרול ריד

האדם השלישי

טרט קורדה-ולצניק של „פורום פילם“.
כרטיסים ע"י הקופה, פסג' רח' אלנבי 111
משעת 10 לפנה"צ.

הצגות:
בשעות 3, 5, 7, 9

פרוסט כינר 99

אהבה במבחן

היה זה בשעות הלילה המאוחרות. רוחות דצמבר בקרים, שנישאו מן הים הצפוני, נקשו בקול בתריסי ביתי והשיר חו מטה את צמרות העצים שבחורשה שמנגד לחלונני.

הגשם שהחל לרדת בשעות הערב הפך עתה למטר שוטף מלווה אורות ברכים ונפץ קולותיהם של רעמים. משק הרוח הנוהמת התערב בהמיית גלי הים, שנתנפצו אל סלעי החוף.

ישבתי בחדר הספרים, בכורסת העור הישנה, החביבה עלי, כשבידי ספרו של גלסורתי "בקולר" מתוך סדרת "האגדה לבית פורטייט". הפסקתי לרגע קריאתי והנחתי את הספר על ברכי. העצים באח המבוערת התיזו גיצים בקול עליו. החמימות הורגשה בחדר, הבריק ברק ואחריו בקע הרעם, שנשך מע קול עגלה עמוסה, שאופניה הבלתי משוחים ריצו בדרך חתחתים.

הרהרתי שהגיע הזמן שאעלה על מטתי, אולם לפניכן אעשן את המק"טורת האחרונה להיום. מלאתי טבק ריחני והצתי בקינם דקיק באש האת. קול טרטורו של הטלפון הפסיק את הרהורי והוציאני מהעולם שבו הייתי שרוי. בוודאי נקרא אני לחולה, חשבת. הרימותי את השופרתי, מעבר לקו גשמע קול עבה — היה זה קולו של ד"ר גס, רופא כללי וחירורג בבית החולים העירוני.

"זה אתה גדעון", שאל. "כן, מה קרה?" השיבתי. "בוא מיד לבית החולים, הובא אדם שגול הקרה, שנורה בריאתו, חושבני שהוא גוסס".

השיבתי שאבוא. בלב כבד והצרכתי להפך מחלוק הבית החמים והנעים ולהתכנס בתוך בגדי היקרים. הסופה בחוף הטילה אותי לתוך זרועותיה הקרות, הגשם ירד ארצה קיטונות ושיטונות. הרוח הצפונית נהמה בזעם וחישה לעקור את העצים שלי המדוכה. בעמל מרובה עלה לי עד שהדלקתי את מכונתי אשר במוסקי, ולאחר טרחה מרובה הוצאתיה לדרך המלך.

הרחובות נראו ריקים. נפש חיה לא נראתה בהם. אפילו הכלבים מצאו להם מחסה בכניסות לבתים. טיפות הגשם נראו עבות לאורותיהם של פנסי הרחוב אשר התנועעו כשכורים. בחלונות הבתים לא נראה אור.

הדרך לבית החולים עברה עלי בהר-הורים על גורל הרופא, החייב למלא את תפקידו בשעות כגון אלו; ובדמי יוני ראיתי את אורחי העיר כשהם עטופים בשמיכות ושקועים בתרדמתם. ואם יתעורר אחד מהם וישמע את קול הסופה בהשתוללותה, יעטוף את ראשו בשמיכתו וישקע שוב בחיק השינה. עודני מהרהר וכבר הגעתי לבנין בית החולים. רוב אנפיו היו שקועים באפלה ורק במרכזו נראו אורות.

עצרתי מכונית, דמות מכורבלת במעיל ובידה מטריה יצאה מתחת לקימרון השער, ופתחה בפני את הדלת; היה זה ראובן השוער.

נכנסתי לחדר למקרי אסון, שם פגשתי ברוח האחות התורנית של חדר הנתוח. "ובכן", שאלתי. "הכל מוכן, אנו חכינו לו ד"ר, אמרה", המקרה הוכנס כבר לחדר הנתוח".

פגשתי את בגדיי והחובש רכס את כפתורי חלוקי, אחר שנשלתתי את ידי והכנסתי לתוך כפפות הגומי והי מסכה הושמה על פי ואפי, פניתי לחדר הנתוח. על הדרגש הצר שכב "המקרה",

את הבחור לפני חדשיים. ושמה רות. "ברור", השיבתי.

הנערה פקחה את עיניה מצבע התכית ושתיה החחרות למללו חרש "תום... תום...".

הזריקה שהזרקתי לורידי רות החלה מגלה השפעתה, אולם בתוך לבי ידעתי, כי הנערה מות תמות, היות והרעל שבו השתמשה למטרת התאבדותה השפעתו היא חזקה והרסנית. לפתע אמרה בקול "תום".

"יודעת את" אמרתי לה, "אנו היינו עם תום בשעתו האחרונה", ובמבטי סקרתי את הנוכחים בחדר. אמרתי כך כדי לאלצה לדבר ולספר על תום ועל פרשת התאבדותם; אחר הוספתי, "מדוע עשיתם זאת?" והיא החלה בספורה:

לפני 4 שנים, כשלמדתי בכיתה הראשונה של האוניברסיטה הכרתיו. תחילה היתה היכרותו שטחית בלבד, אולם במרוצת הימים הלכה והעמיקה והפכה לידידות. באחד הימים גיליתי לו, כי כותבת אני לעיתים שירים וביאותו יום הודיעונו, כי שירי הראשון נתקבל לפרס. הוא הסתכל בי קמעא חיך ואמר: "יודעת את, גם אני כותב. ובאותו יום נתהדקה ידידותנו ביותר לאחר ששינו החילוננו לספר איש לרעהו על הרגשותינו; שיחותינו אמנם נסבו על רגשות כלליים — רגשות הסופר והאמן לגבי יצירותיהם, אך באותו מעמד הרגשנו שנינו, כי יחסינו חרגו מגדר ידידות גרידא; הזמן עשה את שלו והתאבדנו איש ברעהו.

ראשה הוזהב התרומם במקצת וכי אילו ניסתה להזכר בעבר, היא אמרה מתוך התפעלות: — מה נפלאים היו שיריך על הטבע ונושאי — השמים התכולים, הכי הקיץ, החטה הנעה ברוח, השלכת שבתיו ומרוצו של הגהר בין עצי-החורשה המצילים... ואחר המשיכה. — היה זה ביום קיץ. יצאנו יחדיו מחוץ לעיר ובטיולנו הגענו לגן-הירוק, התיישבנו על גזע עץ שחוף, ופגוע ברק. באותה תקופה הגיעה אהבתנו לשלב שלא השחתנו מילים עליה, היות והמלים הן צלצל באוזניו כצליל ריק, ואז רגילים היינו רק להסתכל איש בעיני רעהו.

שוחחנו על נושאים שונים. לפתע הפסקו דברו ונעץ בי את מבטו ואמר, — יודעת את, באתי אמש לידי מסקנה מפחידה במקצת, ויתכן שתראה בעיני אחרים אפילו כמסקנה אחילית, אולם יודע אני שמסקנה זו אינה כהוצאה של מחשבה רגעית, אלא מתוך מחשבה מעמיקה ומתוך צלילות הדעת. המסקנה היא שבמקרה שיקרה לך מה שהוא שיפירי בנינו לא אוכל לחיות בלעדיך. אפילו אם דבר זה יעלה בחיי. הסתכלתי בו, ואמרתי, — במקרה שיהיה ההיפך דומני שגם אני אעשה כמוך; ואת דברינו חתמנו בנשיקה. עדים לדברינו היו שמי התכית ופרחי השדה.

היא הפסיקה וחוזה עלי וירד במהי רות; לאחר דקות מספר המשיכה, אולם ניסיתי להשתקק, למרות סקרנותי המרובה לא רציתי לעיפה, למרות שידעתי ששעותיה ספורות; הדופק הלב קלושות, אולם כנראה עז היה רצונה לגמור את ספוריה.

— חשבנו להתחתן בימים אלה, ארי לם לפני חודש קבלתי מברק שאמי, שביקרה באותו פרק זמן אצל דודתי במאנליה, חלתה. נסעתי אליה והספיגה טבעה בדרך, אני ושני מלחים מצחת הספיגה נצלנו, ואז כשניסיתי להתקשר עם תום היה כבר מאוחר. לתום גודע שטבעתי ועשה את אשר אמר לעשות.

עיניה נעצמו לרגע וראיתי שאלה הם רגעי חייה האחרונים. היא המשיכה בשארית כוחה, — בקשתי האחרונה מכך היא: — אנא, כרו לי קבר ליד קברו של תום. ובמלים אלה נפרדה מהנוכחים שבחדר.

זה לא מרגיז!

מקצוע הדרוש העזה

לפני ימים מספר התפרסמה באחד העיתונים הודעה על שיטה רומנטית של גניבה. בחורה התנפלה באחד הלי לות על רופא ותוך חיבוקים ונשיקות "סילקה" הימנו את ארנקו, שהכיל שש" רות כסף.

מכר שחור מאחת מארצות אירופה, מספר כי באותה ארץ שבה שהה ידועה שיטה זו למדי, ולא עוד אלא שבחור רות מגדילות עשות מדי פעם בפעם, לדוגמה הביא את המעשה דלקמן:

בחורה אלגנטית ויפה נטפלה באחד הלילות אל אחד מבני העשירים בעיר אירופית ידועה. התיידדה עמו במהירות והביאתו לביתה. שם גילתה לו כי היא נשואה וכי בעלה נסע לחודש ימים. היא הוסיפה, כי התאהבה בו וכו' וכו' — הסיפור הישן נושן. לאחר שהיטיבו לבם יצאו לבלות בעיר. היא לבשה פרוחה נהדרת ולו היא השאילה סמך קינג נהדר של בעלה. לאחר בלוי נהדר הלך הבחור לביתו והסמוקינג שהשאל — עמו.

קיצורו של דבר: למחרת היום הופיעו בביתו שוטרים, האשימוהו בגניבה, והזמינוהו לתחנת המשטרה הסמוכה. התברר, כי הנערה הכניסתו לבית לא שלה, גנבה את הפרוה, "השאילה" לו את הסמוקינג והשאירה את המסמך כים שלו (עם כתובתו) באותו בית.

כן, את 200 הדולר שנשארו לו לקחה עמה.

ביזנס וסרטים

בעלי בתי הקולנוע הם אנשי עסק (ביזנסמן — בלעז). לכן הגיעו לידי החלטה, כי שמו של סרט צריך שיהיה פיקנטי ומושך. אי לזאת הם מתרגמים את השמות הלועזיים לשמות עבריים שגורים ביותר.

למשל, "רחוב הדולפין הירוק" — שם נמזר ומקורי, נהפך לגורלה של אשה, שם זה מובטח לו שימשוך קהל. "מילרד פירס" שונה לבמאבק הגורל" — שם פיקנטי המעורר ניהור שים. לאור השינויים האלה התפלאו כשהופיע הסרט "המלט" בלי כל שינוי. אפשר היה לשנות, למשל, לאהבתה הנואשת של אופליה".

אגב: ראיתי באחד העיתונים מודעת פרסומת לסרט המוצג בחיפה: "בוקולנוע זה מוצג השבוע הסרט הדרמטי המרתק בהשתתפות שני הקומיקאים העליונים...".

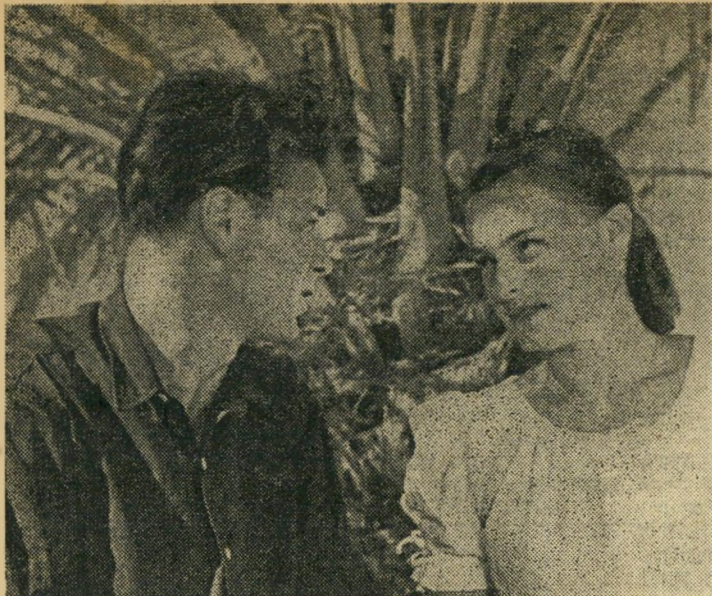
אשף

מאת פוטו ברנר תבקש איך במצדמת להשתמש

בקנותך מצלמה, חלקים, פילמים, פלטות, גירי וכו', עומד לרשותך נסיוני של 25 שנים. בתור בית מסחר ראשון במקצוע. פיתוח, העתקות, הגדלות, מכירה, קניה, החלפה. פיתוח מיוחד של פילמים קטנים. (EXTRA FINE GRAIN) 4137 טלפון

פוטו-ברנר
חיפה והחלוק 31
פנתה שבירא טי 4137

תקליטים
באר, בסהובן, אופרות, אופרמות, ולסי, רפודים, רדיו אוניון - רוברם רח דיונגף 116, תל-אביב

אברהם דוריין וחוה אלפרשטיין הם גיבורי הסרט שנכתב ובוים בידי יוסף קרומוגוד.

הסרטה בישראל

מאת יוסף קרומוגוד

תח המתמיה, למתיחות המצינית את החיים בישראל והנותנת להם גוון מיוחד במינו.

הבעיות המדיניות אותנו הן יש גות, אולם הפתרונות חדשים, המדינה הקטנה הזאת מצביעה בגאווה על תל-אביב, שצמחה מחולות הים והפורצת מגבולותיה הודות ליוזמה פרטית מלאה מרץ. היא מצביעה בגאווה על הקי-בוצים הרבים, הצורה הטהורה ביותר של התיישבות קולקטיבית. תל-אביב והקיבוצים קיימים זו בצד אלה. ובין שתי הדוגמאות הקיצוניות הללו תמצא ערים ועיירות המייצגות רעיונות בינים מכל צבעי הקשת החברתית, והמשג-שגות תוך מאבק עקשני אך סורה ביניהם.

ולמרות הכל, בחור עודנו מתאהב בבחורה. אבל גם שם ישנו הבדל שהוא תוצאת השויון המחולט בין שני המי-נים. שויון זה הושג על ידי הגברת העבודה במעמקי תעלת ההשקאה, במ-כת המכוש, בעבודה חלוצית על הקרקע. שויון זה בולט בשינוי ערכים במצב המשפחה, שהוא, במקומות רבים, אח-ריותה של החברה כולה. הרי לכם „רומאנס“, עם „עוקץ“.

אפשרויות

וישנה גם קומדיה — מסוג עמוק ביותר, כשאתה מסתכל בעם שסבל אי-מות מעודף של לאומנות ובירוקרטיה ומשטרה, והנה הוא מקים לעצמו אומה ובירוקרטים ושוטרים משלו.

וישנה שם מהדורה חדשה של המעשיה הנושנה על מזרח ומערב הנפגשים, למרות הנבואה שלא ייפגשו לעולם, על בסיס של שויון לא-קולו-ניאלי, בפעם הראשונה בהיסטוריה. ויש שם — אך אולי מוטב להעיר עוד משהו מבלי להאריך ברשימה.

הסרטים שייעשו בישראל יהיו בעי-קר על עצמנו. העלילות המושכות אותנו ביותר, הבעיות המענינות אותנו ביו-תר קיימות שם, והן מתפתחות ונס-תרות בצורות שאנו מוצאים אותן חד-שות, מענינות ואמילו מועילות. ואין הדברים כה חזקים מן המציאות; בפעם האחרונה כשישבו לכתוב ביש-ראל יצירה על נושא עולמי, יצא ספר שהוא הנפוץ ביותר בכל הארצות ובכל הדורות.

יוסף קרומוגוד כתב וביים את הסרט הישראלי. המוצג עתה בניו-יורק. בקשר להצגת הבכור יח פרסם ב„ניו-יורק טיימס“ את המאמר הבא:

מחוך לעובדה שאין בה אולפנים, מעבדות, ציוד הקלטה הגון, מצלמות מקצועיות, ציוד תאורה שלם, מלאי סרט גלמי ובעלי מקצוע, ורק קומץ בתי קולנוע כדי להציג בהם את התו-צרת הגמורה, ישראל היא אחד המ-קומות המתאימים ביותר בעולם ליצור סרטים.

במדינה יש שלושה נתונים חשובים מאד למסרטי: שמש לרוב, קרוב למי-ליון שחקנים והחשוב ביותר — נוש-אים להסרטה: ספריה בלתי כתובה של תסריטים על נושאים בוערים וכלל-עולמיים.

השמש מכה שם באותו מרץ שהכ-תה בדרום קליפורניה לפני שכוסתה בעשן בתי חרושת, והמסרטי יכול לטר-בב מבוקר עד ערב תשעה חדשם בש-נה. הפקודה התג'יכית: „יהי אור“ עו-דנה גורמת לתאורה המספיקה בהחלט לתצלומי-חוף ללא הסוגה.

שחקנים רוב

בחלוקת תפקידים למסרטי מבחר עצום: כמעט כל האוכלוסיה. היש-ראלי הצועד על חוף הירדן או ברחו-בות תל-אביב, בין אם יש מצלמה בקר-בתו או אין, חש עצמו כשחקן במחזה היסטורי רב מתה. הוא אישיות ציבו-רית, חלק מעלילה שהתקרבה אל שי-אה הדרמתי במשך חמש עשרה השנה האחרונות. בשנים אלו לא היו לו כמ-עט חיים פרטיים, לא במחנות הריכוז באירופה ולא בתוך החברה הגאה שצמחה בארץ ישראל. הוא היה כל העת על הבמה. הוא אינו נבעת מפני המ-צלמה. בעצם, הבעייה לעתים היא לר-סן קצת את התיאטרליות השופעת כשהוא עומד בפני המצלמה.

אולם המבחר העצום של „סיפורים“, הוא הדבר שצריך למשוך את יצרן הסרטים לישראל. לא משום שהמסיבות שם הן מוזרות, אכזריות או „יהו-דיות“, מה שמתרחש בישראל אינו שונה מן הקורה בקאנזאס-סיטי או בעיר קטנה בארצות הברית. ההבדל הוא שלמתרחש שם יש מה שאנו קור-אים לו באולפנים „עוקץ“... כונתי למ-

אורות וצללים...

מאת יוחנן שנער

פר בתי הקולנוע בעיר קטן ביותר והוא גורם לניצול מחפיר של הקהל. קצת התחרות בשטח זה רק תעודד את בע-לי האולמות לנהוג בנותני לחמם ביתר כבוד והתחשבות.

אולם כשביט קולנוע זה עושה עז-מו ללעג ולקלס בפרסמו שהסרט הרא-שון המוצג על כדו („האיש השלישי“) הוא „ה טוב ביותר בעולם“, מר-כיח הדבר שהנהלה: א) לא ראתה את הסרט, או ב) סבורה שהקהל התל-אביבי חסר שכל לחלוטין.

ביזמתו של מר קלינוב (האיש שהכ-ריו פעם באוני כותב הטורים הללו, שהוא חסיד גדול של הצנורה על סרטים) נוסד (כך שמענו, מר קלינוב לא הזמין לאסיפת היסוד את העתונות) מועדון „הסרט הטוב“.

מועדונים כאלה מספרם כיום מגיע לעשרות אלפים — קיימים במדינות רבות בעולם. הם מראים לחבריהם סרטים ישנים שיש בהם ענין, סרטי חובבים, סרטים לא-מסחריים, כלומר כאלה שבעלי בתי הקולנוע סוברים שהם טובים מדי לקהל הרחב, וכן סרטים שהצנורה לא הרשתה את הצגתם ברבים.

כמה מן המועדונים החשובים ביו-תר, ביחוד בלונדון ובפריז, נוסדו בש-נות העשרים כאשר צנורה נואלה אס-רה את הצגתם של סרטים סובייטיים של אייזנשטיין ופודובקין. מועדון, כגוף פרטי, מותר לו להציג גם סרטים שלא עברו צנורה.

ואם מר קלינוב מקווה על ידי יסוד מועדון סרט בתל-אביב לכפר על עו-נותיה של הצנורה הישראלית (שהוא, כפקיד משרד הפנים, מפקח עליה) — אנו מאחלים לו הצלחה מלאה.

ההתפתחות המהירה של הטלביזיה בארצות-הברית, מקום שם חלה התקר-מות עצומה בטלביזיה הצבוענית, וכן בצרפת, אנגליה וברית-המועצות, מעור-רות בעיות התייבות להדאיג גם אותנו. הטלביזיה שהיא, למעשה, קולנוע הטרקלין הפרטי, הבואה לירידה מסוי-מת בביקור בבתי הקולנוע באזורים העירוניים הגדולים בארצות-הברית. ירי-דה, שאינה ניכרת עדיין בגלל העליה המתמידה באוכלוסיה באותם אזורים ובגלל האיכות הרעה, ביחס, של הקלי-טה. התמונה המתקבלת במקלט היא עדיין מטושטשת ומכאיבה את העינים. אולם אין שמץ של ספק, שבעוד חד-שים לא רבים תהיה הקליטה צלולה ובהירה, ומסך הטלביזיה — גדול, ואז יקץ הקץ על אולמות-קולנוע רבים. ובעוד שנים אחדות תגיע הטלביזיה ארצה ותמלא את מקומם של שעשועים המוגנים רבים, אם לא לחלוטין, הרי בלי ספק במידה רבה.

וכאן תתעורר בעייה חמורה: מי ישלט בטלביזיה?

התשובה המזדקרת מיד היא: הממ-שלה, כיוון שהיא שלטת ברדיו. אנו קבלנו כמובן מאליו את המצב בשטח הרדיו, בו נטלה לעצמה הממ-שלה מונופולין ללא-סייג. התוצאה היא ש„קול ישראל“ הוא אחד משרותי הר-דיו המשעממים, הפרימיטיביים והמפג-רים ביותר בעולם, הן מבחינה טכנית, והן מבחינה אמנותית.

כוחה של הטלביזיה גדול לעין ערוך מזה של הרדיו. האם נרשה שגם בשטח זה יפעלו סקידים ממשלתיים חסרי יזמה וטעם?

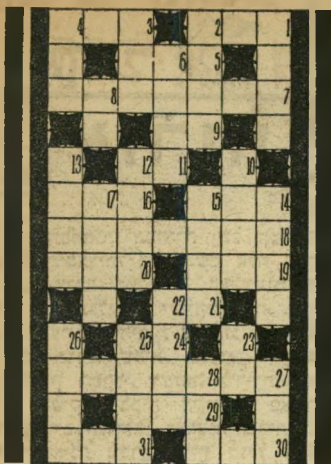
בית קולנוע חדש נפתח בימים אלה בתל-אביב. זוהי בשורה משמחת; מס-

דורנרם אויביייה ב„האמרט“

תשבץ מס. 14

(כתיב חסר)
מאת: פנחס הרזי

במאוזן:

- 1 - רצון; 3 - שאינו גאה; 5 - לנצח; 7 - ממילא; 9 - שליח; 11 - עני; 14 - מעמסה; 16 - מקרקע; 18 - גרסולוגיה; 19 - מש-קל; 20 - עם הארץ; 21 - מעיק (ישעיה ט"ז); 24 - קבוץ ענגים; 27 - בית-נכות; 29 - בעל מלאכה; 30 - לא עקרי; 31 - די (משלי ל).

- 1 - מחלה מדבקת, ביחוד בין יל-דים; 2 - החלק העליון בבקבוק; 3 - קהל עם; 4 - נחל המושך מים רק בימי הגשמים (ערבית); 6 - אסור תנועה מחוץ לבתים; 8 - עצמה; 10 - ערש; 12 - שן הפיל; 13 - ערוך בסדר; 14 - ערעור; 15 - אכז; 17 - אגן לרחיצה; 22 - רך בשנים; 23 - מלתחנאי; 25 - שם כולל לעשבי בר; 26 - ארץ ישראל הקדו-מה; 27 - מכשיר תפירה; 28 - מגלגוליו של חרק.

האוניברסיטה הישראלית
קרית חיים בית העם
יום ה' 9.3 בשעה 8.30

תאים

בהשתתפות: אדום דה-פיליפ
המנצח: מ. גולדנברג

תל אביב הבימה
יום ג' 14.3 בשעה 8.30

ספורי הופמן

המנצח: מ. גולדנברג

כרטיסים:

ת"א - ביילין, אלנבי 68, טל' 5018;
קרית חיים - קופת קולנוע "בית העם"

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס. 7

חיפה יום חמישי 9.3 סדרה ב'
תל-אביב יום ראשון 12.3 סדרה ד'
יום שני 13.3 8.30 "ה'

הזדרו

במשלוח הפתרונות
לתשבץ מס. 13

פרטים על הפרטים
בגליון הקודם

למדו

אנגלית

מהר ובאופן יסודי

בבית הספר לשפות "קדימה" רח' בן-יהודה 74 תל-אביב
בהדרכת מורים מדופלמים אנגליה

בקורסים הקימים למתחילים, מתקדמים ולמשתלמים
ישנם עוד מקומות אחדים פנויים
פרטים והרשמה מ"ע 8 כל ערב

תכנית בתי הקולנוע

החל ממוצאי שבת 11.3.1950

מגדלור	אוריון	ארמון, חיפה
שבוע שלישי	נשואין בהזמנה	תקיעת כף
שיר נולד	בהשתתפות בטי דיוויס	אורה, חיפה
אופיר	אסתר	
אחדות ושלטון	שבוע רביעי	דרכו של מנצח
בהשתתפות: ספנסר טרייסי וקטרין הפבורן	המעין המתגבר	

כתבת המערכת והנהלה: תל-אביב, רחוב לילינבלום 12, טל' 4414, ת.ד. 1962 / העורך האחראי המריל: א. קיסרי / דפוס מ. שהם, תל-אביב, רחוב סני 6, טל' 2239 / גלוסות: צינבורגיה, ארץ-ישראלית בע"מ / בהפצה: דוד טופל ובניו.

הכנימה

יום ה' 9.3, "ברברה כלומברג" (הצגה לפועלים) תל-אביב
יום ה' 9.3, "חליד הכשפים" באולם "ארמון" תולון
מוצ"ש 11.3, "אותלו" (הכוש) תל-אביב
מונציה) תל-אביב
יום א' 12.3, "אותלו" (הכוש) תל-אביב
מונציה) תל-אביב
יום ב' 13.3, "אותלו" (הכוש) תל-אביב
מונציה) תל-אביב
התחלת ההצגות הרגילות ב-8 בערב

להל

תיאטרון פועלי ישראל

יום ה' 9.3 אינקובטור על הסלע ב-8 בערב פתח-תקה
יום ו' 10.3, ב-8.30 הופעת פרידה של אליזבת ברנר תל-אביב
מוצ"ש 11.3 אינקובטור על הסלע הצגה ראשונה בשעה 6 תל-אביב
הכרטיסים מיום 27.2 כוחם יפה רק להצגה זו.

מוצ"ש 11.3 אינקובטור על הסלע הצגה שניה ב-9.15 בערב תל-אביב
יום א' 12.3 אינקובטור על הסלע מטעם המחלקה לתרבות ולנוער בשעה 8 בערב תל-אביב
יום ב' 13.3 מטעם האגודה, למען האהל" אינקובטור על הסלע ב-8 בערב תל-אביב
יום ג' 14.3 הצגת פרידה לפני צאת ה"אהל" לסיבוב באירופה גם הוא באצילים ב-8 בערב תל-אביב
יום ד' 15.3, "יום מנוחה" בשעה 8 בערב תל-אביב
התחלת ההצגות הרגילות ב-8 בערב

תיאטרון קאמר

יום ה' 9.3 "רק אתמוד נולדה" תל-אביב
יום ה' 9.3 "הם יגיעו מחר" ב-8.30 רמתים
בבית הסועלים
מוצ"ש 11.3 "הם יגיעו מחר" תל-אביב
2 הצגות ב-6.30 ר' תל-אביב
יום א' 12.3 "הצל" תל-אביב
יום ב' 13.3 "הצל" תל-אביב
יום ג' 14.3 "רק אתמוד נולדה" תל-אביב
יום ג' 14.3 "הם יגיעו מחר" תל-אביב
ב-8.30 "נגה" גבעתיים
יום ד' 15.3 "הם יגיעו מחר" ת"א
יום ד' 15.3 "רק אתמוד נולדה" תל-אביב
ב-8.30 "אסתר" נתניה
התחלת ההצגות הרגילות ב-8 בערב

באולם ישיה חסד המחודש

תכנית מס' 16

מתח גבוה...

חזיו ורעם ב-13 ברקים

יום חמישי 9.3, תל-אביב
מוצ"ש 11.3, תל-אביב
יום ראשון 12.3, תל-אביב
יום שני 13.3, תל-אביב
יום שלישי 14.3, ראש-ל"צ
יום רביעי 15.3, ירושלים

המטאטא

"עגל הזהב"

יום ה' 9.3, 2 הצגות "עגל הזהב" א' ב-6.30 וב' ב-9.15 "ציון", ירושלים
יום ג' 14.3, "עגל הזהב" תל-אביב
יום ד' 15.3, "עגל הזהב" בחורה
יום ה' 16.3, "עגל הזהב", רמת-גן
התחלת ההצגות הרגילות ב-8 בערב

פרנסוס

תל-אביב, אולם "אהל" יום חמישי 9.3.50 בשעה 8.30 בערב
דפוס של הרקונית שהוליווד
רטיטל של הזמר מסקאלה ממילנד (בס)
פניה חכם רפאל אריה

לתושבי הרצליה והסביבה! נפתח קו שרות מוניות הרצליה-תל-אביב וחזרה

(דרך "עלית" תחנת רכבת הצפון, הדר יוסף, רמת השרון)

תחנות יציאה:

תל-אביב, שרות מוניות "פלטין" בע"מ, רחוב אחד העם 19, טל' 4900
הרצליה, מוניות "הרצליה", ע"י קסה קורסו, טלפון 216.

פורצי מצור ירושלים - למנוחת עולמים ב"הר הרצל"

ימי המצור בירושלים נראים כה רחוקים, ואף על פי כן כה קרובים. בשבוע שעבר הובלו למנוחת עולמים ב"הר הרצל" 115 מחללי הפורצים. שהקריבו את חייהם למען בירת הנצח.

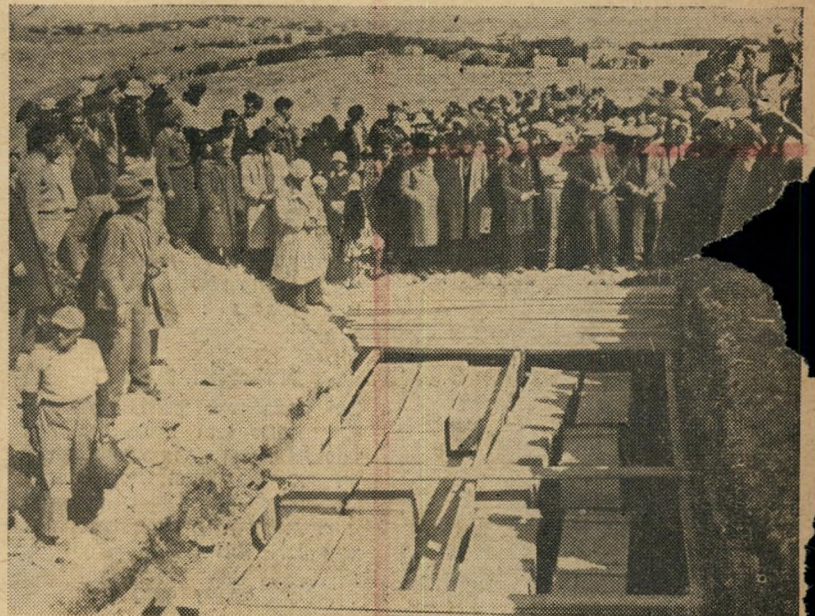
הארונות נישאים על ידי חברי הנופלים.

ההלוויה עוברת על פני בניני המוסדות בירושלים.

רב יוסף, שר האספקה והקיצוב, מספיד את החללים בנוכחות הרבנים הראשיים - הרב יצחק הלוי הרצוג והרב בן ציון חי עזריאל.

לפני הקבר הפתוח.

מצבת זכרון לגבורי צובא

חברי קיבוץ צובא מעלים את זכר החברים שנפלו. צילומים: מנורה

החורים השכולים בטקס הנחת אבן פינה למצבת זכרון לבניהם שנפלו בצובא.

הזלזלם כעזה צוהזק

אהבה ודיוואלואציה...

„הייתי מאורשת לאנגלי המקסים ביותר, והנה החליתו על הורדת ערך הלירה...”

הזהרו מכייסים!

דני הקטן קרא בעתון, שבחורה אל-מונית חיבקה רופא מופתע ותוך כדי חיבוקה גנבה ממנו את ארנקו. כשראה דני, שאמו מחבקת את אביו לאחר שובה מבית-החולים, קרא לו:

— „אבא, שמור על הארנק”!...! אורי לוי, חדרה

שיחה בשמים

צעיר אחד עלה בגיפ לשמים ופנה לרבון העולמים:
„כמה זה אצלך רגע”?
— „1000 שנה” — ענה רבון העולמים.

„וכמה זה אצלך פרוטה אחת?”
— „1000 ל” — ענה רבון העולמים.
אמר לו הצעיר: „תן לי פרוטה אחת?”
אמר לו רבוננו של עולם: „חכה רגע”.

מנשה עובדיה

בבית משפט בעזה

יא מוסטפה, אתה נאשם בזה שב-פומבי קראת למופתי „אידיוט שופך דמים”. בזה עברת על שלוש עבירות: (א) תעמולה נגד ממשלת עזה; (ב) עלי-בון ראש הממשלה; (ג) גילוי סוד-צבאי.

תשובת התלמידה

המורה: חפציך אינם בסדר, יעל, באת בלי ספרים ובלי מחברות וגם עפרונך אינו מחודד... הידעת את כיצד קוראים לחייל היוצא בלי כלי זיון למלחמה?

התלמידה: גנרל, אדוני המורה! משה אפריאט, חיפה

נכס לשוני

בזמן האחרון נתעשרה שפתנו במלה נרדפת למושגים: להצטמק, להצטמצם וכיוצא באלו.

דהיינו: להתירוסף... מ. טור, חיפה

לא לזרוק נייר...

הוא: מעולם לא ראיתי כל כך הרבה ניירות מתגוללים ברחוב. היא: אמש חילקו כרוזים מטעם ראש העירייה בהם נתבקשו התושבים לא לזרוק נייר לרחוב. עמוס צוקרמן, חיפה

כלות

שמלות-חופה וצעופים, מודלים חדישים, בהזמנה ובהשאלה, יותר יפה ויותר זול מכל מקום אחר. ציפיות וציפיות למיטה ולכרים, יפות מאד — ובכל זאת בזול. לבני גברות, כתנות, קומביניזונים במחירים מפתיעים. חצאיות, חול-צות וחלוקים לעונה במחירים נוחים.

עבודת יד

סלון „עדין” תדיאבי, רח' נחלת-בנימין 3.

דמיון...

„הוא דומה בדיוק לבחור שנפגשת עמו אמש...”

הבעלים הללו...

„הם עושים את בקבוקי החלב כל כך חלקלקים...”

מרד ה„עוזרות”...

„הבה נאכל במסעדה הערב. אני רוצה לגנוח פעם אחת מהדחת הכלים...”

האוטובוסים הללו...

בתחנת האוטובוסים הסופית של קו 6 — שיחה בין שניים.
— אמור לי חבר, מה טעם יש להדבקת לוח זמני נסיעה, אם האוטובוסים אינם מגיעים בזמן הקבוע ומאחרים מדי פעם בפעם, הא?
— כאן קבור הכלב — עונה חברו — אילולא הלוח איך היית יודע שהאר-טובוסים אינם מגיעים בזמן?

לתעשיית השמורים ישנו עתיד גדול בארצנו. נהגי המוכניות הנם המומחים העתידיים, היות והם יודעים כיצד לדחוס לאוטובוסים מאכסימום של קהל ולהור-ציא מאכסימום של אוויר. דניאל רוזין, ת”א

„נשק מאמריקה”

בקשר לענין הנשק מאמריקה שמע-תי אחד ממפקדי הגדנ”ע אומר: „אי-נני מבין, מה הרעש! וכי אין מספיק עצי חשש למקלות קסא”פ בארץ? מנחם ליכטוונג, פ”ת

הליכה ברגל...

דן ואביו יצאו מגן החיות.
אבא: איך נגיע הביתה, דן, ברגל או באוטובוס?
דן: תבל על כספך, אבא. נלך ברגל, אך בתנאי שתקנה לי כדורגל.
ראובן לוי, קבוצת דרוו, קיבוץ מרחביה

אוי לקרחים...

שר האוצר עומד להוציא פקודת מס חדש. כל בעל קרחת במדינה יצטרך לשלם מס חודשי מיוחד, שכן את הכסף שהוא חוסך ע”י זה שאינו מסתפר, עליו לשלשל לקופת האוצר.

ירוחם פרידמן, ת”א

עוזלות פורים

האב (קורא במגילת אסתר): „ואת עשרת בני המן תלו”...
הבן: מה, להמן היו עשרה בנים?
האב: כן!
הבן: אז הוא קבל פרס מאה ל”י!

א. שמעוני, ירושלים

החור במטבע לשם מה

הילד שואל את אמו: אמא, מדוע אין חורים בגרושים החדשים? עונה לו אמו: אם יעשו חורים, אז ישפך כד השמן.

בנימין א., ראשלי”צ

בפרס של לירה אחת זוכה בעל הבדיחה הנדפסת ראשונה במדור זה. בדיחות אנא לשלוח למערכת „העולם הזה”. על המספחה יש לציין: „עולמנו זה הקטן”.